

KOOLILASTE AJAKIRI

HIND 2,24 €

12
2012

HEALAPS

C	A	K	O						
P	U	N	J						
A	S	T	H						
L	K	L	F						
M	D	I	G						
R	F	I	K						

AUHINNASADU

HAMA komplektid Rekatolt saavad **LIISA OKS** Tartust, **TRIIN SOOÄÄR** ja **ANITA VOLMRE** Türitl ning **KRISTIINA JÕGI** ja **GRETE KUKK** Puurmanist.

Rimonne Ballistiksi autod võitsid **MARKUS PAUL SILLASTE** Puurmanist, **ELISABET HEIN** Jõgevall ja **KAMERON PUKKA** Türitl. Ergutusahindadena saavad väikesed mudelautod **TARMO ŠLJUPKIN** ja **HANNES HONTSZAR** Puurmanist ja **MARCUS PAJUMAA** Türitl.

Lõbusasti lähenevaid jõulupühi, armsad sõbrad ja sugulased!

Päkapikkudel ja jõuluvanadel on käed-jalad juba kingipakkide kokkupanemise-ga töid ja tegemisi täis, meie aga teeme teatavaks oma oktoobrinumbris välja kuulutatud võistluste võitjate nimed. Preemiade kättesaamisega on nii, et **Tallinna, Harju-, Lääne-, Järva-, Viru- ja Pärnumaa** lugejate auhinnad toimetame **Kullo Lastegaleriisse (Kuninga 6, Tallinn, avatud teisipäevast laupäevani kella 10 – 18)**. Lõuna-eestlaste preemiad läkitatakse **O. Lutsu** nimelisse Keskraamatukogusse (**Tartu, Kompanii 3/5**). Kui kellelgi on muid soovide ja ettepanekuid, siis palume toimetusse kirjutada, helistada või meilida.

Ristsõnalahendajaist naeratas loosiõnn CD-de võitjale **KELLI LATIKULE** Kolgast ja **JÖRGEN-MATTIAS TALVIKULE** Pärnust.

Väikese oktoobriini õigete lahendajate seast saavad auhinnaraamatud **ANETE MILLER** Põltsamaalt ja **MIKK VALK** Muhu saarelt.

Lembitu-mõistatuse auhinnaraamatu võitis **PILLE MARKOV** Pukast.

Hea Lapse ja Eesti Raamatuühingu ühise kirjandusvõistluse auhindadeks on samuti raamatud. Nende saajateks on **ROMET ERELINE** ja **KADI SÕUKAND** Kambjast ning **KATARIINA JÄRVE** Tallinnast.

Uuel aastal ootavad ees uued võistlused ja uued auhinnad! Jõudu tööle, sõbrad!

Täname Kultuuriministeeriumi, Kultuurkapitali ja Hasartmängumaksu Nõukogu. Suur aitäh Haridus- ja Teadusministeeriumile, kes tellis ajakirja meie põhikoolidele!

HEA LAPS SELLES NUMBRIS:

LAHEDAT LUGEMIST

Jõulujutte: Jetta-Lucretia Kärner ja Ariana Kaseleht, Annifrida Õismaa — 4

Jõululuulet: Aina-Emilie Mae, Olavi Kuum, Õne-Liis Loor — 6

Tarmo Vaarmetsa värssed — 7

Ellen Liigus, Leelo Tungal Iõnamaa jõuludest — 8

Kirjalaps: Johanna Maria Toomingu „Vahetus“ — 10

Kohtumine kirjanikuga — 12

GALERII

Tartu Kunstigümnaasiumi karikatuurivõistlusel — 13

MAAILM MEIE ÜMBER

Mai Zernask Iõosilmast — 14

Tere, lind! Peep Veedla suurnokk-vindist — 16

Järjehoidja — 18

Lahe vahetund: Sõrgavere koolis — 20

Poster 1: „Kalapoeg Nemo“ — 21

Poster 2: „Käabik: Ootamatu teekond“ — 22

Aita meie astronautidel täheni jõuda!
Kui tõstad vasakpoolsest tabelist tähed parempoolsele
samast järjekorras, nagu asetsevad värvilised ruudud,
siis saad teada, mis on see tähtis asi,
mille kosmoselaev tulnukatele tõi.

TEE ISE!

Osavnäpp: Lully Gustavsoni kingikotid — 25

Mustkunstnik Ande ilmaIõputrikk — 26

Irise näomaaling: iversearki filmitäht — 27

Sandra sööginurk: ahjukartulilaevad ja pehmed
piparkoogid — 28

NUPUTA JA NAERA

Ilmar Trulli ristsõna — 29

Lembitu mõistatus, detsembriin — 30

Uusi paetisme — 31

Naeru-uss — 32

ELUMELU

Uudised: Karikatuurivõistlus! Petseri estofiilid — 33

Jõgeva tekkelood — 34

Mõtteid mänguväljakutest — 35

Thomas Scheileke koomiks — 36

Kino: „Käabik: Ootamatu teekond“,

„Kalapoeg Nemo“ — 37

Hobid ja huvid: Kermo Kukk — 38

Siit ja sealt — 39

Sõber Veltzi rokikool: Chicago — 40

Autonimed: Dodge — 42

Rimonne: jõulumõtteid — 43

Rekato: Saalomoni memo — 44

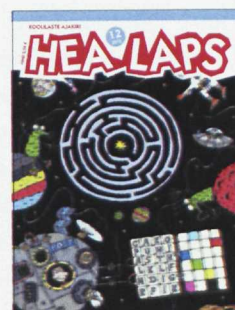
Ajakiri Hea Laps ilmub 1994. aastast

Väljaandja: MTÜ Hea Laps
Harju 1, 10146 Tallinn, tel: 631 44 28
e-post: hea.laps@mail.ee

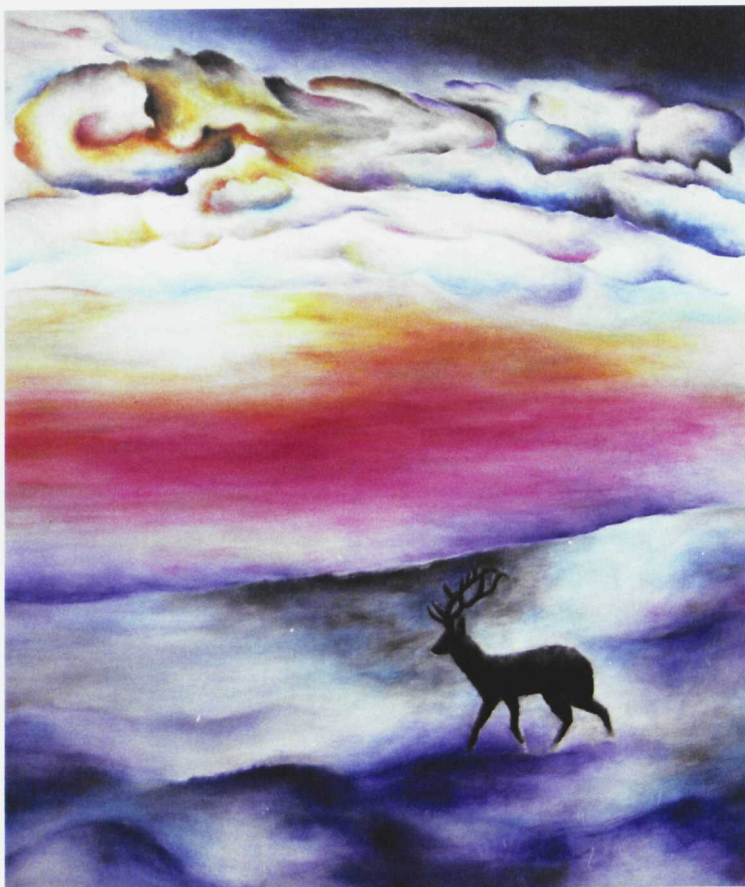
Peatoimetaja: Leelo Tungal
Kujundaja: Vivika Kalt
Levi: Anna-Magdaleena Kangro

Trükk: Reusner AS
Ajakiri Hea Laps on autorikaitse objekt

Tellimine ja info: www.healaps.ee
meili teel tellimine@healaps.ee
ja Eesti Posti koduleheküljelt
Hind üksikmüügis 2,24

Kaanemõistatus:
Sergei Belozorov

Regina Tagger (Kullo kunstiringide aastanäituselt)

Jõuluvana põder

Jetta-Lucretia Kärner ja **Ariana Kaseleht** Tallinna Sikupilli Keskkooli 7. klassist

Mulluselt Sten Roosi muinasjutuvõistluselt

Elas kord üks põder Priit. Ta oli väga üksik, tema ainus sõber oli jänes Johanna. Ühel päeval kohtusid nad metsas. Jänes tuli rõõmsalt hüppeldes, põder tuli, pea longus, lonkides.

Jänku Johanna küsis: „Mis viga, Priidu?” ja muutus murelikuks.

Priit ohkas: „Olen üksik, ainuke sõber oled mul sina. Jõulude ajal olen ma alati üksinda.” Ja ta lonkis edasi.

Jänes jäi nõutuks.

Järgmisel hommikul ärgates tuli jänesel hea mõte. Ta nägi jõulude eel tihti oma kännu juures põhjapõtru. Täna olid nad jälle seal. Ta hopsas nende juurde.

„Kuidas sõrad käivad?” alustas jänes vestlust.

„Hästi, väga tore, et sa küsisid. Kuidas sinu käbarad käivad?” naeratasid põdrad.

„Hästi, aga minu sõber Priit on väga üksik – ta on põder. Mis te arvate sellest, kui ta teiega liituks?”

Põdrad mõtlesid natuke ja nende karjapea vastas:

„Muidugi, aga me peame enne jõuluvanaga nõu pidama. Me asume kohe teele.” Nad lahkusid rutuga.

Jänes ootas paar päeva ja mõtiskles Priidu üle. Siis otsustas ta sõbrale külla minna. Kohale jõudnud, koputas ta uksele, kuid kedagi polnud kodus. Järsku ilmus nurga tagant välja Priit, pea norus.

„Mis vaja?” küsis ta tuseselt.

Jänes vastas naeratades: „Ma usun, et varsti oled sa palju rõõmsam.”

Nad kuulsid sõrgade müdinat.

„Oi!” hüüatas jänes – jõuluvana põdrad olidki kohal.

„Tere, Priit! Kui sa soovid, võid meiega jõuluvana juurde tulla,” ütlesid nad naeratades.

„Muidugi!” hõiskas Priit rõõmust.

„Ja sina, Johanna, võid ka kaasa tulla,” kutsusid põdrad.

Nad lahkusid kohe ja olid veel väga kaua aega väga õnnelikud.

Nora jõulud

Annifrida Õismaa Kiilist

Ühel õhtul, kui ema luges Norale juttu, küsis tüdruk äkki: „Ema, kas jõuluvana on olemas?” Selle peale hakkas Nora ema nihelema: „Ee... Loomulikult on!”

Aga Nora ei uskunud ema. Jõululaupäeval peitis tüdruk end akvaariumi taha.

Mõne minuti pärast võis näha ema ja isa, kingid kotis, neid salaja kuuse alla toppimas.

„Selge,” ohkas Nora. „Järelikult jõuluvana pole olemas...”

Ta ei öelnud seda oma vanematele. Aga kui ta magama läks, nägi ta unes jõuluvana, kes lausus: „Nora, ma olen ju olemas!”

„Ei, see on ju vaid uni,” vastas Nora talle.

„Tule homme kell 23.10 suvila juurde õue, eks!”

Tüdruk ei jõudnud midagi vastatagi, kui jõuluvana haihtus ja Nora ärkas.

Samal õhtul hiiliski Nora kell 23.00 oma pere suvila poole, pani toas tule põlema. Korraga tüdruk võpatas: köögi poolt kostis matsutamist. Nora lippas kööki. Seal seisis keegi väga tüse kuju punases mantlis. Kuju pööras end ümber: „Ho-ho-hoo! Sina oled vist väike Nora?”

„Ee... Jah...” kogeles Nora. Jõuluvana jätkas: „Näe, Rudolf, mu põhjapõder, sõitis nii kiiresti, et jõudsin siia 45 minutit enne lubatud. Leidsin sahvrist küpsised. Jube head! Säh, sulle ka üks!” ulatas vana Norale marmelaadiküpsise.

„Tänan!” kohmas tüdruk ja tegi kniksu. Nad mugisid veidi veel, kui korraga meenus taadile midagi: „Su ema ei usu minusse, eks ju?”

„Ega vist!” ohkas väike Nora.

„On sul telefon kaasas?” küsis jõuluvana.

„Ikka!” vastas Nora ja urgitses taskust lilla Samsungi.

„Teeme pilti ja näita seda oma emale!” pakkus jõuluvana.

„Miks?” ei taibanud Nora.

„Siis hakkab ta äkki minusse uskuma!”

Nad tegid pilti. Siis ütles jõulumees: „Kuule, Nora, sa peaksid vist magama minema, kell on kolmveerand 12.”

„Hästi!” ütles Nora, jättis jõuluvanaga hüvasti ja jooksis koju. Ta jäi silmapilkselt magama.

Hommikul ei teadnud Nora, kas jõuluvana oli unes või päriselt. Kuid kui tüdruk oma telefonis jõuluvana pilti nägi, oli ta kindel, et see polnud uni. Kui ta pilti emale näitas, ei uskunud too oma silmi. Aga Nora kutsus ta suvilasse samal ajal nagu eelmisel õhtul. Seal nägi ema jõuluvana.

„Anna andeks, Nora, et ma jõuluvanasse ei uskunud! Minu lapsepõlves rääkis minu ema alati, et päkapikke ja jõuluvana pole olemas, sellest minu arvamusi. Andke andeks, Nora ja jõuluvana!”

Sellest ajast peale käib jõuluvana – päris jõuluvana – jõuluõhtuti Nora perele kinke jagamas.

Uuemõisa Lastead-Algkool, ühistöö

Johanna Elisabeth Jäärats Jõõpre Koolist

KARU JÕULUD

Õne-Liis Loor Tallinna Reaalkoolist

Sajab, sajab, sajab lund,
karuott näeb talveund.
Miks tal pole jõulukinke?
Miks tal pole salme peas?
Miks tal pole jõulusinke,
Miks tal pole susse reas?
Miks ta magab talve maha?
Miks piparkooke ta ei taha?

JÕULUKS KOJU

Aina-Emilie Mae Tallinna Saksa Gümnaasiumist

Elas kord üks jõuluvana,
kes oli juba väga vana.
Ta elas külmal Lapimaal,
kuid mitte oma isamaal.
Sest sündind oli Eestis ta
ja tagasi ei saanud ka.

Õhtul mõtles jõuluvana:
„Olen juba päris vana,
tahan Eestis olla ma,
kus on minu kodumaa.”
Nüüd Eestisse siis pöördus ta
ja tagasi ei läinud ka.
Ta avas Võrus jõulumaa
ja kutsus Soome sõbrad ka.
Nüüd rõõmsalt kodus oli ta
ja päkapikud tulid ka.
Seal kingid olid kobedad
ja jõulud imetoredad.

JÕULUVANA TUISAND TEEGA

Olavi Kuum Tallinna Saksa Gümnaasiumist

Jõuluvana tuisand teega
sõitis ringi BMW-ga,
taevas vaatama jäi kuud,
sõitis vastu kuusepuud.
Ruttu tuli politsei,
vaatas, kas ehk keegi viga sai,
vaid bemmi nina oli lõmmis,
ka jõuluvana polnud jommis.
Nüüd jõuluvanal kiireks läks,
sest kinke tahab iga laps,
kuid kingid vedelesid lumes
kui jõuluvana pahas unes.
Ei enam olnud üldse nalja,
põhjapõder aeti laudast välja,
ruttu saan sai valmis pandud,
kingid saani peale kantud.
Nüüd põhjapõdral tuli takus,
ka vana jookseb jalad rakus.
Nii kingid jõudsid lasteni,
ikka niisi, kuis vanasti.

Tarmo Vaarmets

VÕIMLEB

Võileib võimleb ja teeb sporti.
Kõrgushüppes võidab torti,
keksukastis teeb ta tuupi
keeksile, kes kargab huupi.
Tomatid ta viskab purki,
rinnalt surub värsket kurki,
seljas juustukera tassib,
lihakäntsakaga rassib,
sirutab end ette-taha,
jooksus kreemikook jääb maha.
Ja kui seljast võtab jaki,
hüppab üle piimapaki.
Kükke teeb või mitusada,
või sees vinge uisurada.
Painutada suudab kahvlit,
tugevam on igast vahvlist.
Ja kui sangast tõstab pommi,
ahhetavad karbis kommid.

TOMAT JA KURK

Tomat vältis peenranurki,
põrkas peaga vastu kurki.
Kurgi nägu venis pikaks,
tomat punastas kui plika.
Peagi said neist sõbrad head –
nii juhtub ikka küpses eas.

PANNKOOGI LUGU

Ilma moosita mossitab
Pliin, kel on piinlik.
Teda aidata saab
vaid pannkoogi kliinik.
Vereülekannet vajab
see kahvatu kook.
Talle tilgutatakse soonde
magus vaarikajook.

Karina Veersalu Arde Gümnaasiumi näituselt

PEOLAUL

Põialpoiss kutsus kokku näpuneid,
korraldas neile lustliku peo.
Üheskoos nositi rosinasaiu,
küünelakiga võõbati näod.
Põialpoiss kõigile sõrmused kinkis,
igale pühendas kauni laululoo.
Laulal palju roose ja vahutavat drinki,
tikuvõileibu ja õlekõrrejook.
Terve peopesa tantsiti tuliseks,
sõrmepill hoogsat labajalga mängis.
Nipsu löödi, kuni jäädi uniseks,
magama poeti rusikasse sängi.

Sandra Neeme Kuristiku Gümnaasiumist

Jõulud lõunamaal

Elen Liigus Ala Põhikoolist

Elas kord üks päkapikk. Ta ei olnud tavaline päkapikk, kes elas jõuluvana juures, vaid lõunamaa päkapikk. Lõunamaa päkapikud elavad sellistes maades, kus üldse lund ei saja, vaid kogu aeg lõõmab tulikuum päike. Sellel päkapikul, kelle nimeks oli Martin Taavet Kert Ville Nikita, kuid keda kutsuti lihtsalt Keviniks, oli päkapikule tavatu väljanägemine, sest ega sa ei käi palava päikese all ringi villaste sokkide ja habemega. Tal olid retro-päikesepillid, ja lühikesed püksid ning maika katsid tema päikesepruuni päkapikunahka. Iseloomult oli Kevin väga heasüdamlik.

Ainult mõnikord, kui päkapikud *Skype*´i teel konverentsi pidasid, võis Kevin halva internetiühenduse pärast veidi pahaseks saada – aga seda juhtub kõigil.

Ühel ilusal päeval – sest teadupärast on lõunamaades ilmad alati ilusad – leidis aset üks kummaline juhtum. Nimelt avastas päkapikk Kevin, kes tahtis just lapsi luurama minna, et tema auto on ärandatud. Ta oli alles paagi Statoilis täis tankinud ning uued rehvid autole alla pannud. Kevin helistas kohe oma härjapõlvlasest sõbrale, kes sünnimuskohale saabus. Härjapõlvlanegi oli ahastuses: kuidas küll nii juhtuda sai? Kevin

oli lausa pöörane, marus ja šokis. Kuidas ta nüüd teada saab, kes on hea ja kes halb laps? Politseisse ei saanud ta teatada, sest ta oli ju päkapikk – keegi poleks teda kuulda võtnud.

Päkapikk ja härjapõlvlane pidasid nõu, et mida edasi teha ja kuidas toimida. Kuna aeg oli tund tunni järel õhtusse tiksunud, polnud kuskilt asendusautot võtta, aga aruande pidi juba järgmisel hommikul jõuluvanale ära saatma, siis olid nad sunnitud midagi ette võtma.

Kui hea, et oli ikkagi IT-ajastu: nimelt võtsid nad nõuks laste nimed läbi guugeldada. Esimene oli Märt Murakas. Kevin ja härjapõlvlane toksisid ükshaaval klahve klaviatuuril ja oligi nimi *Google*'isse kirjutatud. Nende ette laaditi mitu saiti, kuhu Märt oli end kasutajana registreerinud. Oh imet, tal oli isegi oma blogi! Avanes kirev lehekülg, kus oli palju pilte ja jutte. Tuli välja, et Märt oli väga tubli poiss, kellele meeldisid autod ja muinasjutud.

Järgmine oli tüdrukutirts nimega Lili Metsar. Jälle toksisid nad kordamööda klahve ning juba ilmuski leht, kus oli kirjas rohkelt kiitusi ja uhkeid sporditulemusi – kõik Lili saavutused.

Nüüd jõudis järg poisi juurde, kelle nimi oli Peeter Pettaus. Ekraanil avanes tema kasutaja ühel lastele mõeldud mängude saidil. Poiss tundus tubli ja tore, aga siis avanes kole vaatepilt: Peeter oli üritanud kellelki punkte välja petta. Kevin ja tema sõber härjapõlvlane olid jahmunud. Kuidas võib küll mõni poiss sellist asja teha! Peeter läks kohemaid pahade laste nimekirja.

Kui kätte jõudis hommik, saatis Kevin jõuluvanale oma sõnumi, milles oli nii heade kui ka halbade laste nimekiri. Kui see tehtud sai, hakkas päkapikk Kevin mõtlema, uurima ja otsima niidiotsi sellest, kuhu ta auto kadus. Ta pani kuulutused üles ja jäi ootama – keegi ikka pidi olema tema autot näinud.

Järgmisel päeval helises Kevin *Blueberry* ja helistajaks oli – üllatus, üllatus – Peeter Pettaus. Kui jutud said räägitud, oli päkapikk ahastuses. Poiss oli näinud härjapõlvlast tema autoga sõitmas. Kevin oli poisi aususest ja härjapõlvlaste silmakirjalikkusest rabatud.

Päkapikk oli karme jõuluvanale saadetud raportit parandama, samal ajal helistas ta ka härjapõlvlasele. Kui härjapõlvlane Kevin juurde jõudis, rääkis päkapikk talle loo ära. Härjapõlvlane muutus alandlikuks ja palus andeks. Päkapikk andis, sest jõuluaeg oli ju saabumas ning andestamine ei ole halb.

Nii nad elasid õnnelikult elu lõpuni: Kevin oma autoga, lapsed heas nimekirjas, ainult härjapõlvlastest pole keegi ammu kuulnud. Ju tal hakkas häbi oma teo pärast.

JÕULUD SOOJAL MAAL

Leelo Tungal

Soojal maal ei ole lumememmesid, jõulukuuske keegi seal ei ehi...
Õnneks on seal ometigi emmesid, issisid ja igasugu mehi, kes ka tegelevad jõulutöödega, õnneks on vist sealgi peod ja pillid. Päkapikud käivad niudevöödega, jõuluvanal ees on päikseprillid. Põhjapõdra asemel on antiloop...
Tss! Ei tohi ehmatada teda – muidu paneb plehku!
Sõbrad, see on hoop, kui ta jälle kaob koos kinkidega!

Vahetus

Johanna Maria Tooming Tartu Raatuse Gümnaasiumist

Hea Lapse tüdruku auhind mullusel Sten Roosi muinasjutuvõistlusel

Kevade tänava kõige ilusamas ja suuremas majas elas üheksa-aastane poiss Ardo koos oma ema ja isaga.

„Tere hommikust!” ütles ema pliidi ääres vaaritades, kui oli silmanurgast näinud poissi tuppa astumas.

„Jajah,” vastas poiss tuseselt. „Mis hommikusöögiks on?”

„Ma ärkasin täna varem, et teha esimese koolipäeva puhul sinu lemmik...” alustas ema juttu, kuid poiss katkestas teda poolelt sõnalt: „Ah, ära näe vaeva. Ma süüa koolis,” ning lonkis sõnagi lisamata kooli poole.

Teises linna otsas, Heina tänava pealtnäha mahajäetud majas, elas üks teine üheksa-aastane poiss Veiko oma isaga. Poiss ärkas iga päev varem, et teha oma isale hommikusööki. Kuna nende majas ei olnud elektrit ega sooja vett, pidi poiss söögi tegemiseks pliidi alla tule tegema ning pesemiseks vett soojendama. Olles just pliidi alla viimase halu visanud, kuulis poiss oma isa raskeid, väsinud samme.

„Tere hommikust!” hõikas Veiko, küünitades ise pudruhelvesteni.

„No mida sa seal mõkutatad, sul polegi puder veel valmis! Hakka ennast liigutama!” karjus isa poisi peale, ise uimaselt köikudes.

Saanud pudru valmis, ei olnud poisil endal enam aega süüa ning ta hakkas kärmelt kooli poole sammuma.

Koolis polnud poisil muud valikut kui istuda Ardo kõrvale. Söögitegemine oli liialt kaua aega võtnud, nii et tuli leppida ainsa vabaks jäänud kohaga. Kui poisid teineteisega olid tuttavaks saanud, hakkas Ardo kurtma, et isa ei luba tal batuuti osta.

„Batuuti?” imestas Veiko. „Kuhu sa selle veel paneksid – korstna otsa või?”

„Ei, ikka aeda purskkaevu kõrvale,” vastas Ardo, olles segaduses ja saamata aru, miks tal korstnat vaja peaks olema.

„Aa, no meil ei ole aeda. Aga minu isa ei luba mul hambaharja osta. Ta ütleb, et hambad kukuvad mul

Helin Tikerpuu

niikuinii varsti suust välja ja siis ta mõtleb, kas ostab mulle proteesid või mitte,” ütles Veiko justkui edvistades. Ardo ei lausunud selle peale midagi, ainult vaatas teda mõni sekund imeliku näoga.

Seejärel hakkas Veiko rääkima, otsekui omaette valjusti mõeldes: „Kuidas sa saad olla nii õnnetu, kui sul on kõik, mida üks inimene tahta võib: suur maja ning vanemad, kes sinust hoolivad? Ja sina muretsed sellepärast, et sul ei lubata batuuti osta! Ma võiks kihla vedada, et sa ei suudaks elada mitte ühtegi päeva ilma elektri ja sooja veeta ehk siis minu kodus.”

Seepeale sai Ardo natuke vihaseks, et Veiko teda nii nõrgaks peab, ning ta lausus karmilt: „No teeme selle siis ära!”

„Päriselt mõtled või? Ma tegin ainult nalja,” ütles Veiko, kahetsedes, et kodude vahetamise mõtte peale üldse tuli.

„Päriselt muidugi! Ega ma nii nõrk ka ei ole, et iga päev peaks arvutimänge mängima. Saan sinu kodus vabalt hakkama,” ütles Ardo tähtsal toonil. Nad läksid kumbki oma koju ning pakkisid asjad.

Juba järgmisel hommikul ärkasid poisid oma uutes kodes.

Kui Veiko kööki jõudis, ütles Ardo ema: „Tere hommikust! Kas sa soovid pudru sisse maasikaid või mustikaid?”

„Miks ta mulle „tere hommikust” ütles ja miks ta mulle hommikusööki teeb?” ei saanud Veiko aru ja tundis ennast sama kentsakalt nagu Pipi Kurrunurrutisaarele saabudes. Kogu selle aja, kui Veiko mõtles, oli tal nii imelik nägu peas, et Ardo ema küsis murelikult: „Kas sul on paha olla? Tahad, ma kirjutan sulle puudumistõendi?”

Samal ajal magas Ardo sisse, sest ta oli harjunud, et ärkab köögist tuleva pudrulõhna peale. Kuna ta ei osanud köögis midagi teha ja magamistoast oli kuulda Veiko isa valju norskamist, siis haaras poiss ruttu oma kohvri ning jooksis koju oma vanemate juurde. See lühike hommik muutis Ardo meelt. Tal on oma vanematega ikkagi väga vedanud! Veiko aga jäigi mõtlema, mis saare kuningas Ardo on...

KOHTUMINE SIIRI LAIDLAGA

Siiri Laidla.

Meie kooli külastas kirjanik Siiri Laidla. Ta rääkis meile oma raamatutest, mis ta on kirjutanud. Tuntumad on „Toome Tõnu” ja „Pärnaõietee”. Ta rääkis ka oma elust. Kirjanik mängib ikka veel oma nukkudega ja tal olid need ka kaasas meile näitamiseks. Kes soovis, sai temalt küsida ka küsimusi. Varsti ilmub tal ka uus raamat. Tema esimene lasteraamat „Sandra kevad ja suvi” ilmus 2006. aastal. Ta kirjutab raamatuid lastele, noortele ja täiskasvanutele. Siiri Laidla alustas luuletuste ja jutukeste kirjutamist alles 40-aastaselt. Ta rääkis meile ka oma hobidest, milleks on kudumine, joonistamine, pillimäng ja laulmine. Ta laulis koos meiega mitu laulu.

Kirjanik rääkis oma elust ja raamatutest nii põnevalt. Minule meeldis see päev väga.

Romet Ereline Kambja Põhikooli 4. klassist

KOKKUPÕRGE KIRJANIKUGA

Kui näeks Eno Rauda ma,
hakkaks kohe kartma,
et ega tema mind ei pea,
Kunksmooriks –
siis teeks ta küll suure vea!

Astrid Lindgrenit kui kohtaks ma
mõnel Rootsi tänaval,
näeks Pipit, Karlssonit ja teisi,
ehk siis tervitaks nad meidki.

Vabandust, kui keegi jäi
välja minu luuletusest.
Kahjuks ruumi puudu jäi,
kuid müts maha te vastu austusest!

Katariina Järve Tallinna 32. Keskkoolist

PAAR SÕNA KOHTUMISJUTTU

Foto: Külliki Kivisik

Leelo Tungal – pildil koos Gustav Adolfi Gümnaasiumi õpilase Loretta Kaartiga Kaisukarujoonistuste näituse avamisel.

Romet ja Katariina kirjutasid kohtumisest kirjanikega – esimene päriselt toimunud sündmusest ja teine fantaaseerides. Oma pika kirjanikuelu jooksul olen külastanud väga paljusid koole ja sestap tahaksin öelda mõne sõna nii lastele kui ka õpetajatele, kes korraldavad kohtumisi kirjanike, kunstnike või muusikutega.

Kõigepealt: mõelge enne hästi järele, **kas on ikka sobiv päev kohtumise korraldamiseks**. On kangesti kõhe tunne esineda koolis, kui teatatakse, et samal päeval on veel viis üritust ja seepärast tuleb hästi kiiresti kõnelda, et mitte teistele jalgu jääda. Samuti pole meeldiv kuskil koridorinurgas kiiresti oma jutud ära rääkida, kuna saalis käib mingi teine üritus... On tulnud sedagi ette, et enam 200 kilomeetri taga asuvasse koolimajja jõudnud kirjaniikult küsiti: „Kas te ikka homme ei saaks tagasi tulla? Meil käivad täna tuletõrjeõppused...”

Teiseks oleks kangesti kena, **kui enne kirjaniku või kunstniku saabumist tutvuskite veidi raamatutega**, mida nad on kirjutanud või illustreerinud – kui te neid juba väheke teate, siis on lihtsam esitada küsimusi, millele saab huvitavalt vastata ja külaline ei tunne end äkki tundmatusse vette visatuna. Üks lastekirjanik pajatas, et kui kooli huvijuht teda tutvustama hakkas, pöördus ta kiire sosinaga esineja poole: „Vabandust, mis te nimi oligi?”

Niisuguseid lugusid küll sageli ei juhtu, kuid ega sellesse kooli teisedki kirjanikud enam minna soovi...

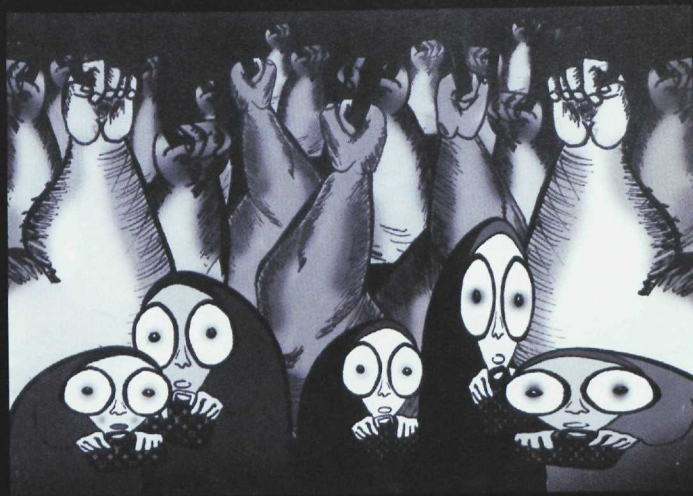
Ja kolmas asi: **ei maksa teha kohtumist kuulajate jaoks sunnitööks**. Ennemini olgu saalis vähem kuulajaid, kui et sinna on väevõimuga kokku aetud suur hulk lapsi, keda siis õpetajad vaigistama ja korrale kutsuma peavad. Külalisel tekib siis piinlik tunne, et ta on tulnud kooli tähtsaid vaidlusi või mobiilmänguvõistlusi segama.

Aga huviliste laste seas on igal kirjanikul lausa lust olla. Eriti muidugi Hea Lapse lugejate hulgas!

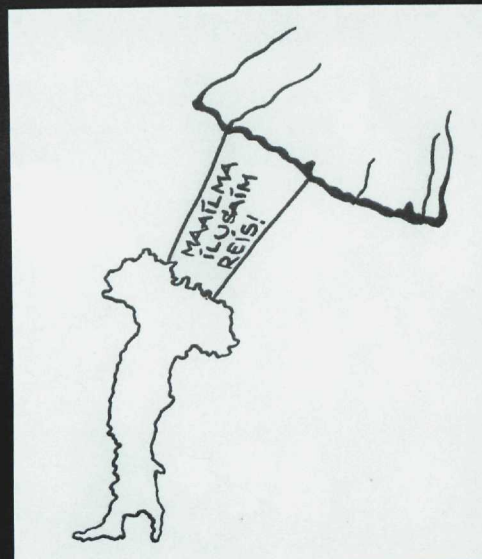
TARTU KUNSTIGÜMNAASIUMI KARIKatuurivõistluselt

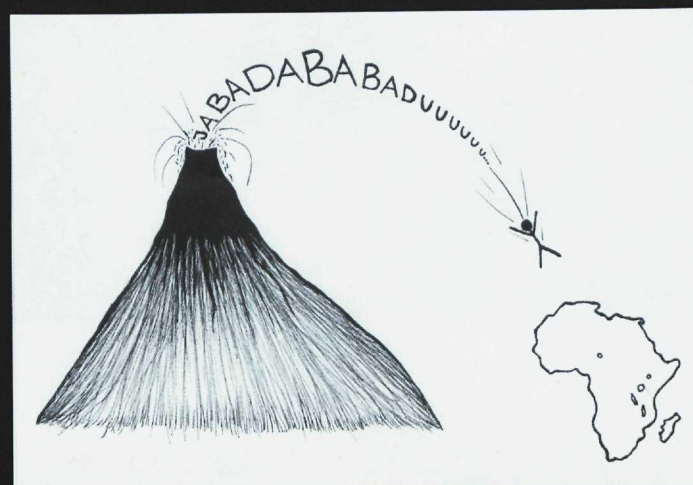
GALERII

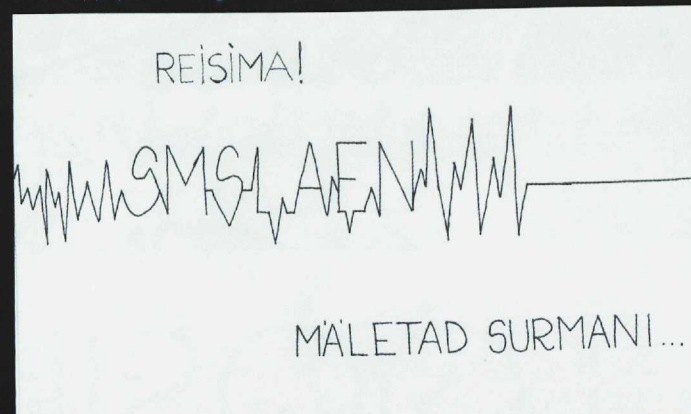
Justine Sevčenoka (Kekava Art school)

Britta Sepp (Lähte Ühisgümnaasium)

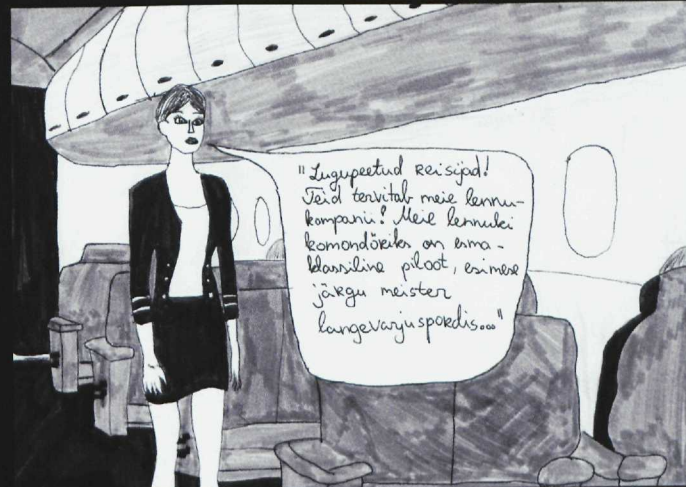
Kätlin Unt (Otepää Gümnaasium)

Kai-Agathe Lõhmus (Lähte Ühisgümnaasium)

Darta Berkmane (Kekava Art School)

Elisabeth Sorina (Lasnamäe Üldgümnaasium)

LÕOSILM

Lõosilm on taimena teatud-tuntud, kuigi sagedamini tunneb rahvas teda meelespeana.

Mai Zernask

Nähka soovis Juulimemmel kinkida kauneid lillekesi – ikka selliseid, mis oleksid armsad ja ilusad ning aitaksid kingisaajat meeles pidada. Nii noppiski ta metsaservalto kimbukese kauneid väikeste siniste õitega taimekesi.

„Juulimemm, palun, need on sulle, et sa mind ikka ja alati meeles peaksid!” sirutas Nähka lillekimbu memmele.

„Kallis Nähkake, need ongi meelespealilled, minu lemmikud,” läks memmel silm liigutusest niiskeks.

„Kas nende kaunite lillede nimi on tõesti meelespead?” üllatus Nähka.

Juulimemm pajatas:

„Jah, meelespead on teadusliku nimega **lõosilmad**. Neid kasvab meil 7 – 8 liiki, kuid suurem osa neist on

Mets- löösilmad on eriti kaunid pargis, kui nad sinetavad tiheda väljana. Seda taime on kõikjal nimetatud meelespealilleks.

nii väikeste õitega, et ei kutsu korjama. Suurte õitega on kaks liiki: **mets-löösilm**, mis kasvab aedades, parkides, puisniitudel ja metsaservades; ning **soo-löösilm**, mis kasvab niisketes kasvukohtades – rabades ja veekogude kallastel. Mets-löösilma õied on helesinised, harvem valged või roosad. Löösilm pole pärismaine liik, vaid meie maale arvatavasti 3 – 4 sajandit tagasi ilutaimena sisse toodud. Siin ta siis naturaliseerus ehk levis loodusesse.

Mets-löösilmad on eriti kaunid pargis, kui nad sinetavad tiheda väljana. Seda taime on kõikjal nimetatud meelespealilleks. Saksamaal *Vergissmeinnicht*, vene keeles *nezabudka*, inglise keeles *forget-me-not*. Seega on enamus löösilma rahvapärastest nimedest ära-unusta-mind-ära, äraunetamislill, äraunustaja-lill, peameesmind-lill jne.

Põld-löösilm kasvab meil kõige tavalisema põlluumbrohuna. Ta ei ole nii suurte õitega kui aedades ilutaimena kasvatatav mets-löösilm ja seega ei ole tal ka väärtust iluaednike silmis. Inimesed ei ole leidnud temas õieti midagi väärtuslikku. Vahel võib põld-löösilm muutuda päris tüütuks, nii on ta viljade järgi saanud põlluharijatelt veidi halvustava nime **põllutäi**.

Liiv-löösilm leidub Eestis hajusalt. See taim kasvab umbrohuna liivikutel, kuivadel nõlvadel, liivastel põldudel on üheaastane. Sinised õied väikesed, õied peaaegu raotud. Kariloomad teda ei söö.

Meelespeadest on teada ka mitmeid legende. Ühe legendi kohaselt andis taimele meespea nime jumal ise. Pärast kõigi lillede loomist kogus taevaisa selle

kirju seltskonna kokku, andis igauhele nime ja käskis seda hoolega meeles pidada. Enne kui jumal lahkus, pöördus tema poole nuttes üks väike lilleke, kes kurtis, et ta unustas suures sagingas oma nime. Siis tõstnud jumal kolm sõrme ja lausunud sõbralikult: „Ära unusta mitte!”

Sama loo teise variandi järgi oli jumal maailma loomisel ja taimede-loomadete nimede andmisel ühe väikese lillekese kahe silma vahele jätnud. Lilleke lähenes Kõigevägevamale ja palus eneselegi nime. Armas jumal vastas: „Mina ei unusta sind, ära ka sina unusta mind. Olgu su nimi nüüdsest meelespea!”

„Ilusad legendid!” kiitis Nähka. „Äkki tead veel mõnda?”

Memm naeratas: „Olgu, räägin sulle veel ühe meelespealille-loo. See on vana-kreeka legend, mis pajatab kahest Arkaadia kaunist karjusest – noormees Lycasest ja tütarlapsest nimega Egle.

Ühel päeval sai karjusepõlve pidav Lycas isalt käsu kohe linna minna, et vastu võtta sureva onu pärandus ja õnnistus. Egle oli hirmul, et jõukaks saades võib Lycas talle linnas truudust murda, kuid ometi ei tahtnud ta sellest rääkida. Kui kallim neiu jumalagajatuks embas, ei suutnud Egle end valitseda ja puhkes nutma. Pisarad langesid rohule – ja otsekohe muutus iga pisar neiu silmade värvi lillekeseks. Egle noppis need ja ulatas vaikides kallimale. Lycas mõistis lilledes peituvat sõnumit: ära unusta mind.”

Juulimemm heitis heldinud pilgu lapselapse kingitud lillekimbule.

SUURNOKK-VINT

Peep Veedla

Suurnokk-vindi ehk suurnoka puhul ei teki küll hetkekski küsimust, kust ta oma nime on saanud. Piisab pilgust talle näkku ja asi selge. Iseasi on see, et kuidas õnnestuks talle seda pilku näkku heita, kui lind tegutseb enamasti varjatult puuvõrades. Aga just sellepärast räägimegi temast nüüd, detsembris, et kõik suurnokad ei lenda talveks lõunasse. Mõned jäävad siia ja just nüüd ongi lootust nendega tutvuda, sest heal meelel külastavad nad lindude toidumajakesi.

Toidumajas tõmbavad nad kindlasti endale tähelepanu, sest kohe hakkab silma suurnokkade veidi omapärane kehakuju. Lisaks ebatavaliselt jämedale nokale on neil ka pea suurem kui teistel lindudel ning saba jällegi lühem kui teistel. Suuruselt jäävad nad muusträstale alla, aga tihastest ja varblastest on oluliselt

kogukamad. Mida siis pakkuda sellistele suursugustele külalistele? Eks ikka sihvkasid, need on niivõrd universaalsed seemned, et sobivad peaaegu kõigile külalistele. Aga suurnokkadele on võimalik heameelt valmistada ka selliste paladega, millega teisi linde ei meelita. Näiteks kanepiseemned maitsevad neile, teised linnud neist toidumajakeses eriti ei hooli. Lemmikroaks on suurnokkadele aga koguni kirsikivid! Kes teine oskaks kirsikive toiduks pidada? Need me ju sülitame kirsside või murelitega maiustades välja. Mida teeb aga suurnokk-vint, kui sügisel kirsipuule satub... ta sülitab kirsside-murelite viljaliha välja ning krõmpsutab ära vaid kirsikivid! Üksnes sellise võimsa nokaga kannatab kirsikive krõbistada nagu karamellkompvekke. Seega tasuks meil edaspidi kirsikivid talveks alles hoida – on, mida suurnokale pakkuda. Teades, et suvel armastab suurnokk ka herneraksus käia, võib muidugi talvel ka supihernestega proovida teda võluda.

Eks suurnoka menüü ole tegelikult laiem, ka viljaterad on talle nokkamööda ja mitmete puude – nii toomingate kui pihlakate, vahtrate ja kuuskede – seemned. Täielik taimetoitlane. Üksnes poegade

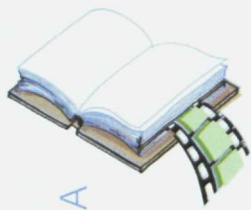
Fotod: Maire Tuul

Tõsi küll, ega nad ei lärma ka, aga tasane „tsiks” saadab suurnokki pidevalt ning just selle tsiksumise järgi neid kõige parem tähele panna ongi. Eriline laulumees suurnokk pole, aga see vaikne lühike lauluke, mis tal on, sisaldab samuti neid tsikse, nii et kui see parool selge, pole suurnoka ülesleidmine ka kevadel liiga keeruline ülesanne.

toitmise ajal pistavad suurnokad ka mõne putuka põske, sest lastele tuleb ikka ju kasvuperioodil rikkalikumat toitu pakkuda. Ja kus sa siis ennastki ilma jätab.

Pesa ehitab suurnokk-vint kõrgele lehtpuu võrasse ja seda on lihtne ära tunda, kui korra oled näinud. Sest selles on „palgid” laotud risti-rästi üpris kohevasse kuhja. Seest on muidugi korralikult peenema materjaliga viimistletud. Täieliku lehtpuulembese linnuna eelistab suurnokk mõistagi ka ehitusmaterjalina vaid lehtpuupalke. Aga see kõik juhtub mõistagi alles maisjuunis. Suurem osa suurnokki on ju praegu mõnusalt soojemas kliimas talve veetmas ning tagasi jõuavad nad märtsis-aprillis. Sageli saavad juba paaridena ning valivad siis sobiva pargi või aia või muu lehtpuusalu elamiseks välja. Nagu juba jutu alguses mainisin, ega neid siis lihtne märgata pole, kuna elu käib varjatult puuvõrades. Küll aga jäävad suurnokad vahele neile, kes lindude häälitsusi tunnevad, sest ega nad ju vaikides seal puu otsas istu. Tõsi küll, ega nad ei lärma ka, aga tasane „tsiks” saadab suurnokki pidevalt ning just selle tsiksumise järgi neid kõige parem tähele panna ongi. Eriline laulumees suurnokk pole, aga see vaikne lühike lauluke, mis tal on, sisaldab samuti neid tsikse, nii et kui see parool selge, pole suurnoka ülesleidmine ka kevadel liiga keeruline ülesanne.

Nüüd aga jälgime toidumajakeses toimuvat, ehk satub sinna ka mõni suurnokk!

Kristiine aitab pilvelammast

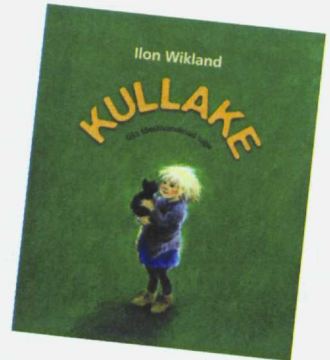
Väikeõele või – vennale sobiks jõulukungiks kindlasti saksa autorite **Fred Rodriani** ja **Werner Klemke** kaunis raamat „**Pilvelammast**“, mille andis välja kirjastus **Kakaduu**. Raamatu peategelane on väike tüdruk Kristiine, kes käib juba koolis, kodus aga mängib taksikoer Ugu ja viirpapagoi Tirlitüüga.

Koduloomadega on kõik korras, kuid Kristiine uus sõber – pilvelammast Zirri – vajab hädasti abi. Raamatus on rohkesti ilusaid värvilisi pilte ja palju sekeldusi, mis lõpevad just nii, nagu ühele lasteraamatule kohane.

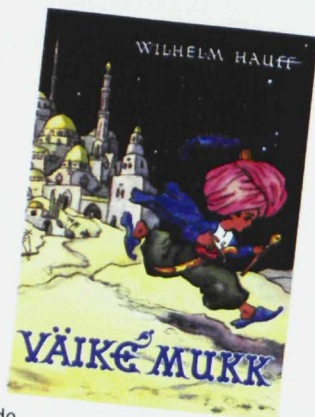
Nii kurbust kui ka rõõmu

Mõnigi pildiraamat, mille on loonud andekas kunstnik, teeb rõõmu ka suurematele lastele ja täiskasvanutelegi. **Ilon Wiklandi** kaunis kassiraamat „**Kullake. Üks tõestisündinud lugu**“ pajatab kurvast sündmusest – kass Miisu hukkumisest. Selliseid lugusid on juhtunud peaaegu igas peres, ning võib-olla aitab „Kullake“ nii mõndagi last kurbusest üle saada. Ette öeldes: lisaks imekaunile piltidele on kirjastuse **Tammerraamat** välja antud jutul ka õnnelik lõpp!

Väike Muck seikleb

Wilhelm Hauffi seiklusrikas muinasjutt „**Väike Muck**“ oli juba teie vanemate lugemislaual, ning nüüd saab kogu pere rõõmustada **Siima Škopi** imeliste illustatsioonide üle, mis Eesti Päevalehe kirjastuse **Hea Lugu** kaudu ilmusid koos Agnes Kerge tõlgitud muinaslooga kõvade kaante vahel. Väikesel Mukil on iseäralikule välimusele vaatamata vapper süda ja leidlik pea ning ka kõige ohtlikumad seiklused leiavad õnneliku lõpu. Nagu ühes õiges muinasjutus peabki olema.

Nutikatele ja osavatele

Robert Winstoni raamat „**Põnevad eksperimendid**“ kannab alapealkirja „**Ligi 100 vahvat ja lõbusat katset, mida tasub järele proovida**“. Lõpuks ometi midagi põnevat, mille puhul ei hoiatata: „Ärge seda kodus järele proovige!“ Vastupidi: kirjastuse **Varrak** avaldatud raamat õpetab lugejale igasuguste asjade valmistamist – alates jäätisest, jätkates mootoriga ja lõpetades elevanti hambapastaga. Just õige käsiraamat koolivaheaja sisustamiseks!

Hanna ja Aleks huvitavad argipäevad

Hanna ja Aleks on õde-vena, kes elavad **Janka Lee Leisi** ja **Kadri Ilvese** loodud raamatus tavalist mudilaseelu, kuid nende päevad on täis vahvaid sündmusi juba kas või juba seepärast, et linnapiiril asuvas koduaias leidub põnevaid kohti, ning lisaks muudele rikkustele on lastel veel vanaema-vanaisa, kes elavad Saaremaal... Kaunite piltidega „**Hanna ja Aleks lood**“ andis välja kirjastus **Tänapäev**.

Tüdrukute mänguklassika

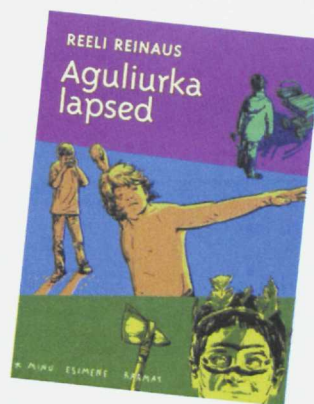
Kuigi igal tüdrukul on kodus küllap mitmeid nukke, tuleb ikka tahtmine mängida ka selliste nukkudega, kellele on lihtne oma paberi ja pliiaitsiga riideid teha, ja kui mõni pupe vajab sõpra, siis saab sellegi üks-kaks paberist valmistada. Ammustest aegadest on ka kunstnikud tahtnud pabernukke kujundada. Üks sellistest on saksa kunstnik **Renate Cossmann**, kes tegi oma nukkudest raamatugi. Kirjastuse **Varrak** kaudu jõudis see raamat Eestisse. Kui ei usu, vaata ise! „**Annika, Marie ja nende sõbrad**” kaante vahelt leiad tervelt 11 pabernukku koos riiete ja mänguasjadega.

Kambakesi on põnev!

Kirjastusel **Tänapäev** on ilmselt jõuluvanaga head suhted: helde vanake saab sealt oma kingikotti kõvasti kaalukaid lasteraamatuid.

Reeli Reinausi „Aguliurka lapsed” jutustab jõukast perest pärit Karli tutvumisest üsnagi vaeses ümbruskonnas elavate eakaaslastega, kellega esiotsa lähedad suhted sassi, kuid ajapikku selgub, et uues kambas tuleb ette nii seiklusi, nalju kui ka päris ärevaid olukordi. Juba kambajõmmide nimedest saab aru, et tegu on energiliste poistega: Sumo, Vibalik, Uks, Metsik Mamba Maksim... Raamatu on illustreerinud **Toomas Pääsuke**.

Voodi laulab

Venno Loosaar, kelle varasemad heliplaadid – „Mürakarud”, „Minul on” ja „Pöial-Liisi” – on paljudes peredes juba pähe kulunud, sai koos sõpradega jõulu eel valmis uhiuue CD, mis kannab salapärast nime „**Kõik on voodis**”. Voodis oleme ju kõik sündimisest alates: seal uinume, näeme mõnusaid või ka ärevaid unenägusid ja ärkame, et puhanult jälle uut päeva alata. 20 öhtu-, öö- ja unelaulu esitajate seas on Liisi Koikson, Anne Veski, Luisa Värk, Geffer Jaani, Ott Lepland, Uku Suviste ja paljud teised öhtutähed. Laulude vahele räägib Une-Mati koos erinevate loomadega mõnusaid lugusid magamisest: teaveit jagas laste ja loomade sõber Aleksei Turovski.

Lauluga rändama!

Muusik **Toomas Rull** on tuntud nii löökriistameistri, laulja kui ka helisevatele eesti keeltele kirjutatud laulude loojana. Enne jõule võttis onu Tom kätte ja andis välja huvitava lauliku koos CD-ga – või oleks ehk õigem öelda: plaadi koos laulikuga. Neile, kes veel nooti ei tunne, on plaadil „**Laul läks rändama**” fonogrammid, mida võib kasutada nii kontserdil, kodus kui ka karaoket tehes. 21 laheda laulu seast pole lihtne oma lemmikut välja valida – tuleb ikka kõik viisid järjest läbi laulda!

Suurtele ja väikestele laulusõpradele

Juhan Trump kirjutab vahvaid lastelaule ja oskab neid ka väga hästi lastele selgeks õpetada. Tema uus plaadialbum „**Väike laul sõbrale**” peidab kaunite kaante vahel kahte CD-d – ühel on laulud, teisel fonogrammid kodus või ka koolis esinemiseks. Lisatud on ka väike vihik laulutekstidega, nii et laulusõpradel on nüüd lihtne oma repertuaari täiendada.

Vasakult
Andrei Korbolin,
Janek Abašin,
Celvin Steptšenkov

SÜRGAVERE KOOLIS

Maire Sirel, tervisepsühholoog

Eriline ja kõrge asukoht.

Sürgavere küla asub **Suure-Jaani** vallas Viljandimaal, **Sakala kõrgustiku** serval. Kunagi on siin olnud **Balti paisjärve** rannaastang, mille kõrgeimaks tipuks on **Sürgavere mägi** (128 m). Kunagist rannajoont märgistavaid rannaluuteid ja rannavalle (6 – 12 m) aga silm loodusest üles ei leia – maa

laugjas, metsarohke ja ega kelguga neist mägedest alla lasta saagi.

Vaade siiski üle ilma ja maa. Sürgaverest saab „vaadata” üle kogu Eesti ja kaugemalegi. Siin asub Eesti Meteoroloogia ja Hüdroloogia Instituudi **Sürgavere ilmatorn**, millest radar saadab välja raadioimpulsse, kogudes teavet näiteks vihma- või lumepilvede liikumise kohta.

Mäng mõisa peale. Sürgavere kool tegutseb endises **mõisahoones** aastast **1921** ehk juba **90** aastat. Kool on kui küla elav tuum, kes hoiab alal **unikaalset ajalugu** ja annab ümbruskonna **62le** lapsele hea võimaluse õppida kodupaiga koolis. Kooliõu tähendab **põlist parki**, kust algab 1,5 km pikkune **õpperada** „Märka märkamatu!”. Rada pidi liikudes saab tutvuda Sürgavere

ajalooga **1600ndate** aastateni välja.

Öökull saab rahu elada. Pargi servas, koolimajast vaid sajakonna sammu kaugusel on kodukaku ehk öökulli pesitsuspaik. Alates veebruarist kuuleb pargist ta sumedat huikamist.

Sürgavere **kooli logo** ehib öökull kui tarkuse sümbol seega täiesti teenitult. Öökull troonib ka puuskulptuurina otse kooliukse ees posti otsas, koos ladinakeelse mõttetega „**Carpe diem!**” ehk **kasuta päeva!**

Kuidas vahetunnis aega targalt kasutada?

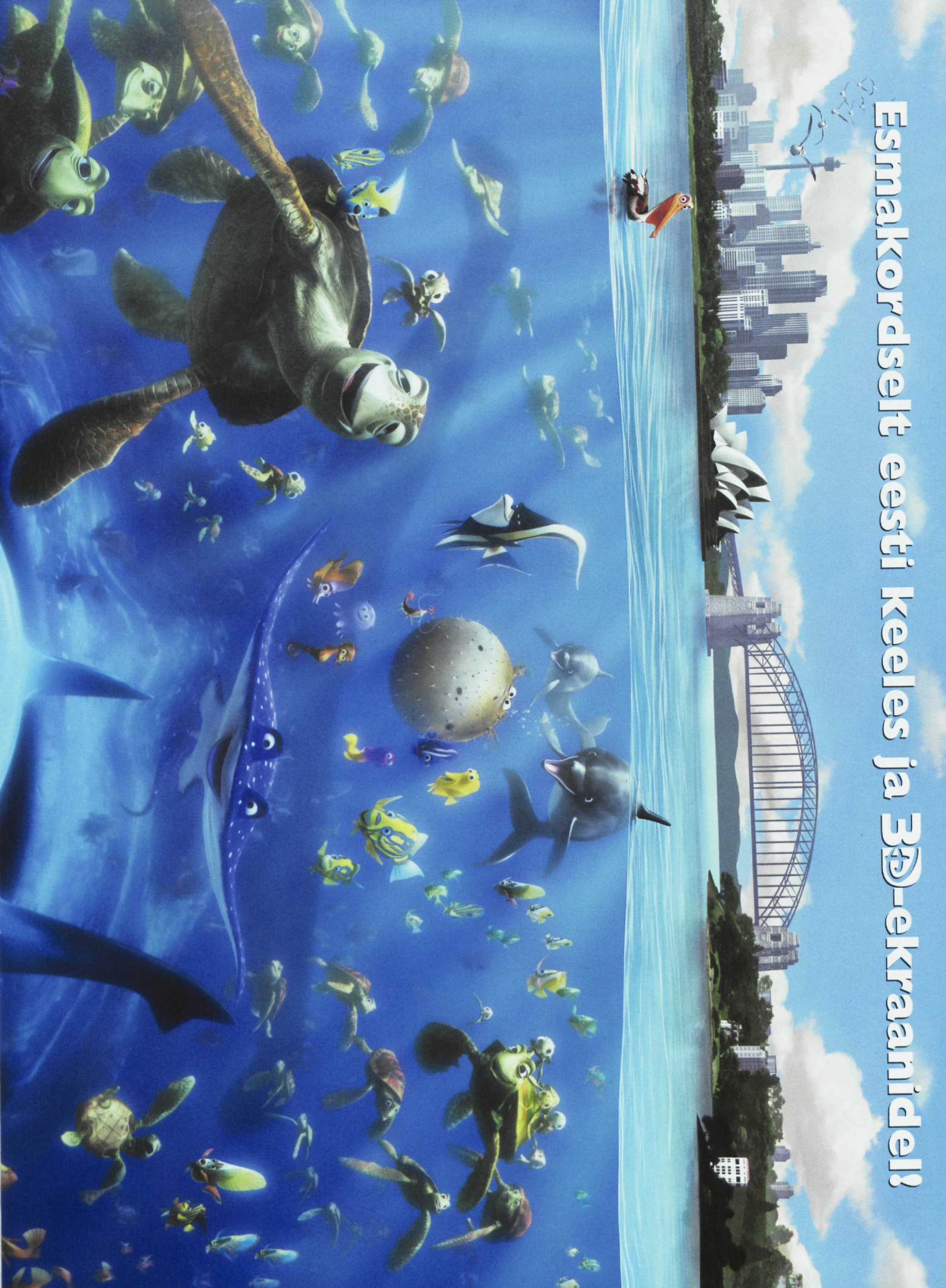
Teadagi, et vahetunni värskendav väärtus on kõige suurem liikudes. Istumisest ei saagi istumisega välja puhata! Sürgavere kooli lastel on rohkesti liikumisvõimalusi käe-jala juures, nii õues kui ka toas, kuid üks käegakatsutavamaid neist on **lauatennis**.

Lauatennis on lahe, intelligentne ja emotsionaalne mäng, mis arendab **kiirust, vastupidavust, täpsust, koordineerimist, keskendumist** jpm. Lauatennist ehk **pingpongi** või **pinksi** on lihtne mängida. Pole vaja erilist eeltreeningut, kuid sagedasti mängides hakkab mänguosavus jõudsasti kasvama. Sobib nii tüdrukutele kui ka poistele. Sürgavere koolis on pingpongilaud üles seatud saali, reketid-pallid ootel, mängu-

huvilise paarilise leiab käigupealt. Ühe vahetunni jooksul jõuab teha hulga serve või mängida terve seti. Lastest kellegi hooleks on olla eestvedaja, pidada näiteks turniiritabelit ja hoolitseda selle eest, et kõik soovijad saaksid mängida.

Esmakordselt eesti keeles ja 3D-ekraanidel!

"SÖRMUSTE ISANDA" TRILOOGIA LAVASTAJALT

KAAABBI

OOTAMATU TEEKOND

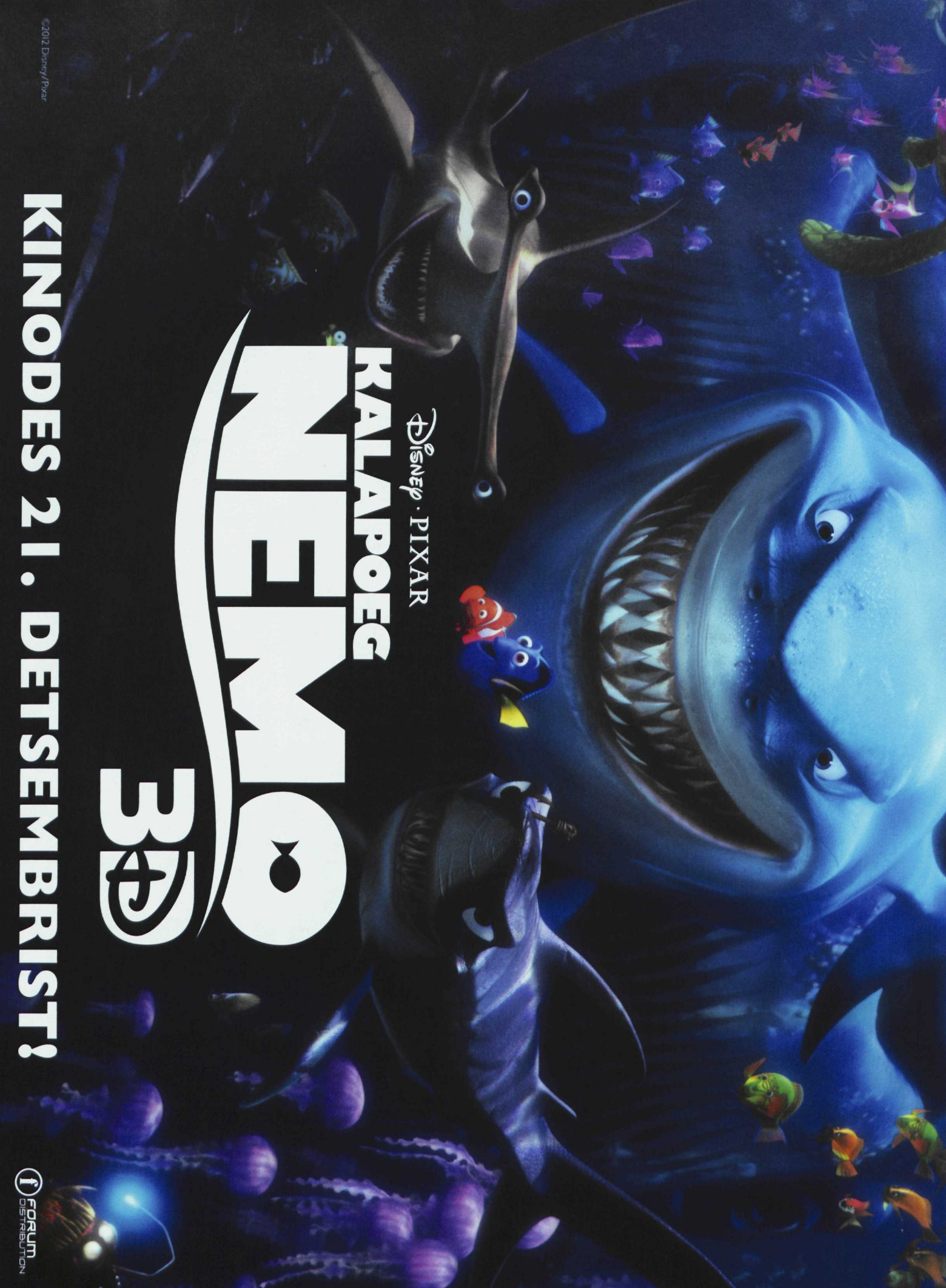
NEW LINE CINEMA AND METRO-GOLDWYN-MAYER PICTURES PRESENT A WINGNUT FILMS PRODUCTION "THE HOBBIT: AN UNEXPECTED JOURNEY" IAN MCKELLEN MARTIN FREEMAN
 RICHARD ARMITAGE JAMES NESBITT KEN STOTT WITH GATE BLANCHETT IAN HOLM CHRISTOPHER LEE HUGO WEAVING ELIJAH WOOD AND ANDY SERKIS AS 'GOLLUM' MUSIC BY HOWARD SHORE
 CO-PRODUCERS PHILIPPA BOYENS ELLEN MORAN ARMOUR, WEAPONS, CREATURES, VISUAL EFFECTS AND WETA DIGITAL LTD. SENIOR VISUAL EFFECTS SUPERVISOR JOE LETTERI EDITED BY JABEZ OISSEN PRODUCTION DESIGNER DAN HENNAH
 DIRECTOR OF PHOTOGRAPHY ANDREW LESWIE ACS ASC EXECUTIVE PRODUCERS ALAN HORN TOBY EMMERICH KEN KAMINS CAROLYN BLACKWOOD PRODUCED BY CAROLYNNE CUNNINGHAM ZANE WEINER FRAN WALSH PETER JACKSON
 BASED ON THE NOVEL BY J.R.R. TOLKIEN SCREENPLAY BY FRAN WALSH & PHILIPPA BOYENS & PETER JACKSON & GUILLERMO DEL TORO DIRECTED BY PETER JACKSON

WWW.HOBBITMOVIES.CO.UK

14. DETSEMBRIST

©2012 Disney/Pixar

Disney · PIXAR

КАЛАПОЕГ

NEMO

3D

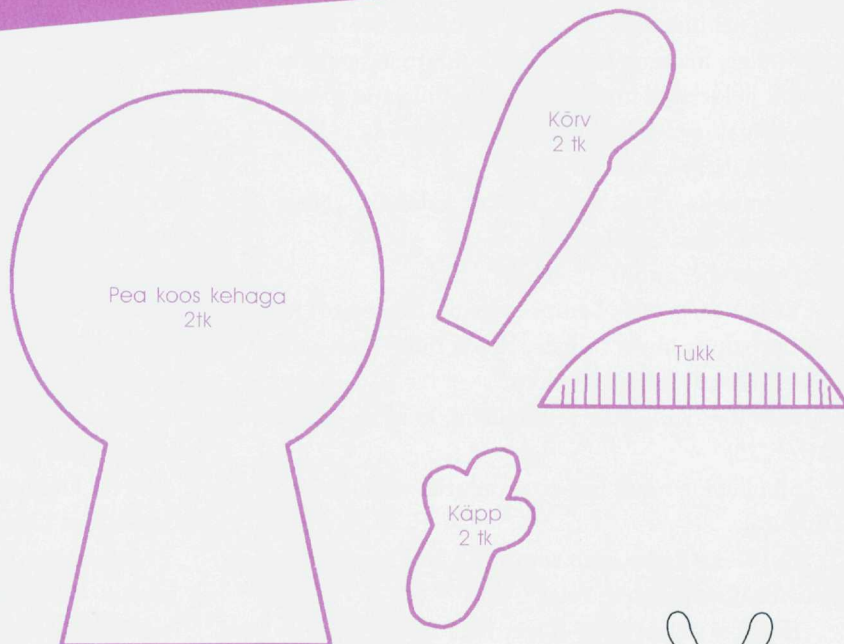
KINODES 21. DETSEMBRIST!

FORUM
DISTRIBUTION

PÕNEVAID KINGIKOTIKESI

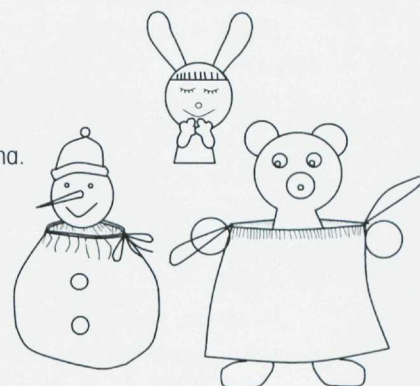

OSAVNÄPP

Lully Gustavson

Tore on leida kingitust kotikesest, kust vaatab vastu kas jännes või karu, lumememm või koguni jõuluvana. Sellise kingikoti valmistamiseks tuleb sul õmmelda nuku pea ja selle juurde sobiva suurusega kotike. Koti kuju võid valida vastavalt soovile. Pea lõika välja koos keha pikendusega ja õmble see koti sisse tagumise ääre külge. Jääb mulje, nagu oleks nukk kotis peidus. Kui tahad, et kotike oleks nuku kehaks, siis võid selle külge kinnitada käpad ja isegi saba. Selleks võiksid kasutada karvapallikesi. Silmadeks sobivad litrid, nõõbid või pärlid. Soovin sulle toremaid jõulueelseid tegemisi ja kauneid pühi!

LEMBITU ILMALÖPPU TÕRJUV TRIKK

Mustkunstnik **Ande**

Kätte jõudnud detsembrikuu ei olnud mitte tavaline jõulukuu, vaid mõnede inimeste arvates maailma viimane detsember. Nimelt kartsid nad, et kuna maiade kalender lõppeb 21. detsembril, tähendab see kindlasti ka maailma lõppu. Õnneks enamus inimestest seda siiski tõsiselt ei võtnud ja vähemalt Potistes ei olnud ka detsembri keskel veel mingit paanikat märgata. Neve-Rever külvas loomulikult umbusku ja Ehmund kartis, aga seda tegid nad alati. Teised lapsed ootasid kannatamatult koolivaheaja algust.

„Miks me peame veel 21. detsembril kooli tulema?” küsis Neve-Rever ühel vahetunnil. „Mõelge, kui maailm lõpebki ja selle asemel, et maailma lõppemist koos perega veeta, peame me mingil aktusel passima.”

„Ära hakka jälle pihta,” ütles Sibülle, „maailm ei lõpe.”

„Aga kust sa tead?” jätkas Neve-Rever. „Maiadel oli väga arenenud kultuur ja mingi põhjus peab ju olema, miks nende kalender just 21. detsembril 2012 ära lõpeb.”

„Äkki sai lihtsalt ruum otsa?” pakkus Peerend.

„Kuulge, ma teen ka ühe ettekuulutuse,” pakkus Lembit ja kirjutas midagi paberile. Voltinud paberi kokku, ulatas ta selle Sibüllele: „Valva seda ja hoi a kõigile nähtavas kohas.”

Järgmiseks võttis poiss seinalt kalendri: „Neve-Rever, vali üks suvaline kuu.”

„Detsember, noh!”

„Väga hea,” võttis Lemps kalendri detsembri juurest lahti ja osutas ühele tulbale. „Liida nüüd kõik selles tulbas olevad numbrid kokku.”

Neve-Rever ragistas veidi ajusid, kuni sai vastuse kätte: „75!”

„Sibülle, loe nüüd mu ettekuulutus valjult ette,” palus Lembit.

„Kui Neve-Rever saab summaks 75,” luges tüdruk, „siis maailmalõppu ei tule!”

„Häh,” ei olnud Neve-Rever ikka rahul. „Kust sa seda võtad?”

„Noh, see on lihtsalt ennustus. Nagu ka see, et maiade kalendri lõpp tähendab maailma lõppu,” naeratas Lembit. „Võime tegelikult veel ühe katse teha. Peerend on meie klassi kõige kiirem arvutaja, eks?”

„Loomulikult!” kinnitasid teised kooris. Peerend punastas veidi.

„Vaatame, kas mul õnnestub temast kiiremini arvutada. Kui õnnestub, siis peavad mul mingid üleloomu-

likud võimed ju olema – täpselt sellised, nagu ühel ennustajal vaja,” selgitas Lemps oma plaani.

Kõik nõustusid: tavaliselt ei jõudnud õpetaja ülesande lugemist lõpetadagi, kui Peerendil juba vastus käes oli.

„Niisiis,” jätkas Lembit, „Neve-Rever, vali siit kalendrist üks suvaline ruut, kus igas reas ja igas tulbas oleks 3 numbrit, ja tõmba sellele joon ümber. Mina ja Peerend peame sinna ruudu sisse jäävad numbrid võidu kokku liitma.”

Neve-Rever tegigi nagu palutud ning kohe, kui tüdruk pliiatsi kalendrilt tõstis, hõikas Lemps juba vastuse. Peerendil kulus arvutamiseks mõni sekund kauem ja ta kinnitas, et Lembitu vastus oli täiesti õige.

Nii ei jäänudki lastel muud üle kui uskuda, et Lempsil on tõepoolest üleloomulikud võimed. Ning et mingit maailmalõppu niipea karta ei ole.

Kuidas Lembit seda tegi?

Tulp, mille numbrid Neve-Rever kokku liitma pidi, oli ühega algav tulp. Ükskõik milline kuu valida, on selles tulbas alati numbrid 1, 8, 15, 22 ja 29 ning nende summa on alati 75.

Ainuke kuu, mille puhul see ei tööta, on veebruar (välja arvatud liigaastal). Kui Neve-Rever oleks veebruaris on teistest kuudest vähem päevi, muudaks see asja tema jaoks liiga lihtsaks. Valigu parem mõni teine kuu.

Peerendist kiiremini arvutas Lembit aga väikese nipiga. Kui Peerend liitis tõepoolest numbrid kokku, siis Lembit vaatas ainult keskmist arvu (pildil on selleks 21) ja korrutas selle üheksaga. Sest tõepoolest:

$$13 + 14 + 15 + 20 + 21 + 22 + 27 + 28 + 29 = 189$$

ja ka:

$$21 * 9 = 189$$

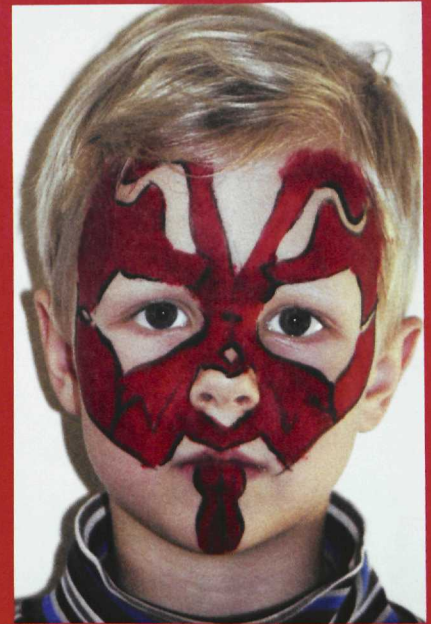
Ükskõik, millise 3x3 ruudu Never-Ever oleks valinud, oleks selle sees olevate arvude summa olnud võrdne ruudu keskmise arvu ja 9 korrutisega.

Esmalt võta peenike pintsel ja must värv ning märgi ära maalingu piirjooned.

Võta laiem pintsel, et värvimine kiiremini läheks, ning värvi ära punased alad.

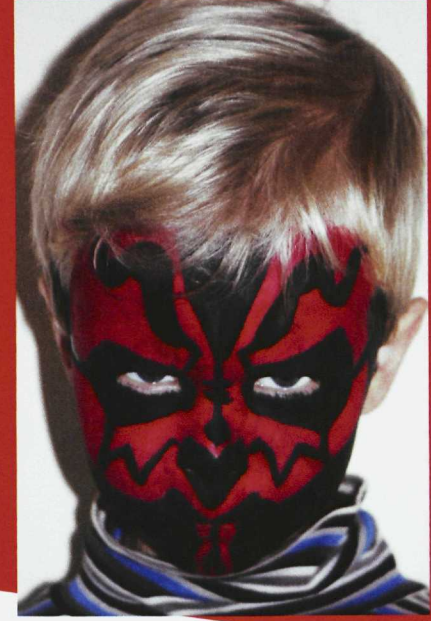
Jätka punasega värvimist.

Võta švamm, tee see musta värviga kokku ning tupsuta värv näo külgedele.

Loputa pintsel punasest värvist ja tee kokku mustaga, et saaksid värvida mustad alad. Peenema pintsliga tee üle peenikesed mustad jooned.

Ongi valmis!

Tähed säravad mitmel moel

Iris Müntel

Detsembrikuu värvideks peetakse üldiselt punast ja rohelist, aga nii, nagu oskab maailm meid üllatada, üllatan jõulukuul ka mina hoopis punase ja musta värvivalikuga. Tegelikult on see maaling inspireeritud „Star Warsi“ fänni raputanud uudisest. Nimelt ostis multikatega tuntuks saanud Disney

sel aastal LucasFilmi õigused ja juba olemasolevale kuuetele „Tähesõdade“ filmile on oodata ohtrasti lisa – sedapuhku siis juba Disney meistrite käe alt. Selline huvitav uudis tekitas mõtte, et miks mitte esitada jõuluvanale oma võitluskunsti oskusi Darth Mauliks kehastununa.

Ma olen õppinud kõiki aastaaegu armastama ja igasugusest ilmast omamoodi rõõmu tundma, kuid jõulu-aeg on ju üks võrratumaid. Kõik see melu ja küünla-valgus, pere ja rahu ning uue aasta ootus. Ja et see aeg veel ilusam ja maitsev oleks, pakkun teile kaks ülihead jõuluresepti. Mõnusat kokkamist!

Ahjukartulilaevukesed herne-praesibulatambiga

Kellele ei meeldi ahjukartul? Tõstku julgelt käsi püsti. Ei usu, et väga palju käetõstjaid on, sest kartul on ju nii maitsev ja kasulik ning ahjus tehtud krõbe kartul kohe eriti makkamööda. Ja kui sinna sisse veel mahlane hernetäidis teha, viib see lausa keele alla, ettevaatust! Kokku tuleb 14 laevukest

- 7 ühesuurust keskmist kartulit
- 2-3 tl guljaši- või grillmaitseainet
- natuke soola
- 400 g külmutatud rohelisi herneid
- 2 sibulat
- 2 küünt küüslauku
- natuke pipart
- 200 ml vett
- 1 tl köögiviljapuljongi pulbrit
- 1 tl sojakastet
- 1 tl palsamveiniäädikat
- värsket tilli
- Felixi Kreeka kastet

Pane ahi 200 kraadi juurde kuumenema. Samal ajal pese ja koori kartulid, lõika pikkupidi pooleks ning uurista väikese noaga ettevaatlikult kartulipoolikute sisu välja. Järelejäänud sisu saad hiljem mõnes panniroas või püreesupis kasutada. Aseta õõnestatud kartulipoolikud ahjuplaadile, lisa igale kartulipoolikule sortsuke õli, guljaši- või grillmaitseainet ning soola. Hõõru kõik kartulid hoolikalt õli ja maitseainetega sisse ning pane kuumas ahju 35 minutiks küpsema. Samal ajal, kui kartulid küpsevad, saad valmistada hernetambi. Selleks vala pannile 3-4 supilusikatäit õli, aja kuumaks ning lisa hakitud sibul. Prae sibulaid, kuni need on kuldpruunid. Lisa hakitud küüslauk, sega läbi ning lisa külmutatud herned. Vala peale 200 milliliitrit vett, köögiviljapuljongi pulber, pipar, sega kõik korralikult läbi ning jäta kõrgele kuumusele kaane alla 10 minutiks podisema. Kui herned on pehmed, vala need kaussi, lisa sojakaste ja palsamveiniäädikas ning tamba kartulipudrutambiga pudrusemaks. Kui kartulid on pehmed, võta need ahjust välja, lisa igasse poolikusse umbes 1 supilusikatäis hernetäidist ning pane tagasi ahju 10 minutiks küpsema. Serveeri laevukestid koos värse hakitud tilli ja natukese Kreeka kastmega. Sobib võrratult ka külmaks suupisteks!

Pehme piparkook

Poes müüakse sellised pehmeid kergelt saiaseid piparkooke, mis mulle hirmsasti meeldivad. Kuna aga iseftehtud kraam on alati parem kui poest ostetud küpsised, siis otsustasin koogiteo ette võtta. Küll see kook sai maitsev! Pehme ja piparkoogine, peal rammus maapähkline šokolaadiglasuur. Kui maapähklivõid võtta pole, saad glasuurid ka lihtsalt šokolaadist valmistada. Soovi korral võid koogitainasse lisada veel hakitud kuivatatud puuvilju, pähkleid, rosinaid, mandleid ja kõike, mis sinu arvates sinna jõulumekiga koogi sisse sobiks. Koguseliselt saab ühe 26 cm läbimõõduga koogivormitāe

- 7 dl nisujahu
- 1 tl küpsetuspulbrit
- 1 tl soodat
- 5 spl suhkrut
- 2 tl piparkoogimaitseainet
- 4 dl vett
- 1 tl äädikat
- 100 g margariini
- glasuuriks 200 g tumedaid šokolaadinõõpe või -tahvliit ning 2 spl maapähklivõid

Pane ahi 180 kraadi juurde kuumenema. Samal ajal sega hoolikalt kausis läbi kõik kuivained: jahu, küpsetuspulber, sooda, suhkur ja piparkoogimaitseaine. Lisa vesi ja äädikas ning sega. Sulata pliidiil plekktopsis või mikrolaineahjus margariin ning lisa koogitainale. Sega korralikult läbi, vala tainas õli või margariiniga määritud ahjuvorni ning küpseta kooki 180 kraadi juures 40 minutit. Kui kook on valmis, pane see jahtuma. Valmista šokolaadiglasuur: vala šokolaadinõõbid või purustatud šokolaaditahvel potti või plekkkaussi ning lisa 2 supilusikatäit maapähklivõid. Võta üks natuke suurem pott, vala sinna põhja vesi ning aja keema. Aseta plekkkauss või pott koos šokolaadiga suurema poti sisse, aga proovi nii, et ülemise poti sangad või kausi ääred jääksid alumise poti servade peale ning ülemise poti põhi ei puudutaks alumist keevat vett. Ält tuleva kuumas auru mõjul hakkab šokolaad sulama. Sega vahepeal, kuni šokolaad on täielikult sulanud ja vedel. Võta kook vormist välja ja vala kogu sulašokolaad koogi peale ning silu ühtlaseks. Tee ilusasti kokku ka koogiääred. Jäta kook jahedasse vähemalt pooleks tunniks tahenema, et šokolaad ei oleks pealt enam nii vedel ja oleks rohkem tahkunud. Lõika lahti ja serveeri.

JÕULUERI:

Sandra Vungi retseptid ja pildid

			käsitöölise kutseühing feodaalajal	?	veeaur maapinna kohal	number	idamaine võlur, mustkunstnik	troopilised siristiga putukad
			tonn saarmas	Äli				
						Ban ••-moon	ÜRO peasekretär	
			hädavares raadius		nord-ost	Ilmar Kullam	kiiritusdoosi mõõtur	
			suur riik Aasias	Frodo				
jaam, milles sõiduk lõpetab oma teekonna	Ivo Uukkivi	Hugo	loomastik ehk fauna, taimestik ehk ••• kasaka-pealikud					
toit, mida taime- toitlased ei söö			liiter		sekund		Diana	
			kõige rohkem		kõida, sõlmi		mõtte- kriips	
hoov		teistmoodi						
		Teater						
Paula	kahe- kohalised jalgrattad	Kino						
	Oskar							
lõhke- ainet otsiv koer								kõide
Jaak	vedela pudru moodi rahvustoit				Eesti kroon			
	„... Remuse lood”				tint	inglise keeles		
koidu		Nora	imikud, beebid					
		Toomas Nipernaadi	Ilmar Raag					
Vana- Kreeka ja Vana- Rooma ajastusse kuuluv							tähestiku esimene täht	Eesti
sõja- väelase vormi- rõiva osa								

VÄIKE DETSEM브리IN

Lembitu mõistatus #44
11.2012

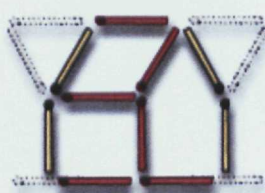
Õöl vastu 24. detsembril läheb jõuluvanal kibekiireks - ühe ööga peab ta jõudma kõigi maailma lasteni. Põhjapõdrarakend viib taadi nii Potistesse, Tallinna, New Yorki, Pariisi kui ka kõigisse teistesse maailma linnadesse, küladesse ning isegi üksikutesse taludesse.

Mis suudab aga terve maailma läbi rännata, püüdes ise samal ajal pidevalt nurgas? Vihjena olgu öeldud, et jõulude ajal on selliseid rändureid tavapärasest rohkem liikvel.

Eelmine mõistatus

Üks võimalikest eelmise mõistatuse lahendustest on näha kõrvaloleval joonisel (punktirjoontega tikk tähistab eemaldatud, punakas tikk lisatud tikku).

Seekordse vastuseni jõudmiseks on aega terve kuu - lahendus koos uue mõistatusega ilmub järgmises ajakirjanumbris.

Maagiline Maailm.net

1. Suurnokk-vindi lemmikroaks on

- a) kaerahelbed
- b) kirsikivid
- c) karuohakad

2. Meelespeade teaduslik nimi on

- a) pääsusilm
- b) hiirekõrv
- c) lõosilm

3. Mitut lauset öelda oskav loom Koshik on

- a) kass
- b) elevant
- c) krokodill

4. Kaelkirjak magab ööpäevas

- a) 2 tundi
- b) 12 tundi
- c) 20 tundi

5. Sürgavere kooli logol on

- a) siil
- b) öökull
- c) karu

6. Rokkbändi Chicago algseks nimeks oli

- a) The Big Thing
- b) The Large Room
- c) The Grand Group

7. Saalomoni memo nimelise mängu pildid tutvustavad

- a) looduslugu
- b) piibllilugu
- c) maateadust

Vastuseid on kerge leida, kui loed tähelepanelikult sedasama ajakirjanumbrit.
Ootame vastuseid hiljemalt 5. jaanuariks 2013!
NB! Õigete vastuste saatjate vahel loosime välja uusi auhinnaraamatuid!

Paetiseeris **Jüri Paet**

PAETISME

Kõige enam armastavad täpsust snaiperid.

Kui süda on täis, siis läheb kops üle maksa.

Kui sügisel paistab päike, siis on kuldne sügis. Kui sajab vihma, siis hõbedane.

Metallivargad varastavad metalli nagu puitu.

Meremehe abielu jooksis karile.

Eesti raudtee juhti on kergem leida kui rongijuhti.

Võin tasuta juttu vesta, kuna minu jutt ei maksa midagi.

Esimese kursuse tudeng on rebane, viimase kursuse tudeng vana rebane.

Kanavargile minev rebane peab arvestama, et teda võidakse ka kukele saata.

Kas turvakodus elavad ainult turvamehed?

LAHEDAID LEIDE

Mida rohkem on meid, seda vähem on neid.
Kui te ei oska enda eest seista, siis seiske teiste eest.

Selleks, et võita, peate endale sobiva vastase leidma.

Parem üks kord lõigata kui sada korda mõõta.

Kui sul pole kusagil elada, siis ela teiste südames.

Kui olete sattunud lõksu, siis nõudke tasuta juustu.

Kehval tantsijal segavad alati jalad.

Raske on olla töötu, kuid meie ei karda raskusi.

Ära õpeta mind elama, vaid aita materiaalselt.

Inimesel on vaja kaks aastat, et õppida rääkima.

Ülejäänud elu peab õppima keelt hammaste taga hoidma.

NAERU-USS

Jõululaupäeval läheb Juku vanaemaga kirikusse. Vanaema manitseb teda: „Vaata, et sa, Juku, nüüd ilusti vaikselt istud – kirikus ei sobi käratseda!“ Juku niheleb oma kohal, kuid kirikuõpetajat märgates ei suuda oma tundeid vaka all hoida ja hüüab, nii et kirik kajab: „Oi, vanaema, nüüd vist juhtub midagi ägedat – Batman tuli juba kohale!“

Kirikuõpetaja saabub jõulu eel kooli ja küsib õpilastelt: „Kas keegi teist teab, kes ma olen?“ Pika vaikuse järel tõstab üks väike tüdruk käe: „Sina oled vist seesama mees, kes pühapäeviti kirikus uudiseid loeb!“

Ameerika jõuluvana viidi psühhiaatri juurde. Arst küsib: „Ja millal te esimest korda tundsite vajadust korstna kaudu võõraste inimeste kodudesse tungida?“

„Ema, millest tehakse verivorsti?“ uurib Juku. „Verest, loomulikult – seda võid juba vorsti nime järgi aru saada!“ „Ahah! Aga palun ära enam kunagi osta doktori vorsti, eks!“

Mida tegid karjased Petlemmas, kui märkasid jõulutähte? Kiirustasid kaubamajja jõulukinke ostma.

Miks jõuluvana ei ela lõunabal? Sellepärast, et põhjapõdrad ei oska, pea alaspidi, sammalt süüa.

Miks on jõuluvanal habe ees? Kui see oleks tal taga, siis nimetaksime seda hobuse-sabaks, mitte habemeks.

Mida ütles Adam peolauda vaadates Eevale? „Kus sul aru on, naine? Jälle oled sa salatikaussi minu uue niudevööga kaunistanud!“

Miks on kaamelil kaks küüru? Sellepärast, et isastel ja emastel kirpudel oleks eraldi kempusd.

Miks soovis kirp jõuluvanal kingituseks kaks tuhat eurot? Selleks, et saaks osta suure koera ning alustada pikemat välisreisei.

Pahane päkapikk kirjutab entsüklopeediakirjastusele: „Vabandust, aga teie teatmeteosed on kõik vigased: neis puudub isegi sõna „jõuluvana“!“

„Juku, kuidas sa kirjutad sõna „jõulukuusk“?“ „I – Ö – U – L – U – G – U – S – KI!“ „O, Juku – nii seda sõna küll ei kirjutata!“ „Võib-olla, õpetaja – aga te küsisite ju, kuidas MINA seda kirjutati!“

Lõvipoeg küsib emalt: „Viimasel ajal on siin kandis nii palju inimesi liikvel – miks sa ei võiks meile neist vahelduse mõttes lõunat valmistada?“ Lõviema kohkub: „Pojuke – pea seda meeles, et täna-päeva linnainimesi ei tohi suu sissegi võtta: nad kõik on ennast rämpstoidust mürgiseks söönud!“

Mida inimsööja ütles oma naisele, kui talle jõulutoit ei maitsenud? „Kas ma pole sulle juba tuhat korda öelnud, et toidutegemisel tuleb kasutada ajusid!“

TARTU KUNSTIGÜMNAASIUM JA MTÜ VARIA
NOORTEKESKUS KUULUTAVAD VÄLJA
KOOLINOORTE KARIKATUURIVÕISTLUSE
"MIDA NAERAD, KOOLIJÜTS?"

UUDISED

teema:
Internet

TÖÖD TULEKS SAATA VÕI TUUA 1. APRILLIKS,
2013. a. AADRESSIL: AIANDUSE 4, TARTU, 50110,
ÕP. PAUL KUNMAN

OODATUD ON MUST-VALGED ORIGINAALTÖÖD FORMAADIGA 210X297 (A4).
TÖÖDE ARV ON PIIRAMATU. IGA TÖÖ TAGAKÜLJELE KIRJUTADA OMA NIMI,
PEREKONNANIMI, KOOL, KLASS JA AADRESS.

töid ei tagastata, parematest töödest korraldatakse näitus.

NB! PARIMATELE AUHINNAD!

Sügisballil Petseri koolis kuulati ka eesti luulet

Oktoobrikuus toimus meie koolis sügisball. Korraldajaks oli 10. klass koos klassijuhataja Svetlana Konkovaga. Kaunite ballitantsude jälgimine lõi kohe piduliku meeleolu. Õpilastele õpetas tantsud selgeks Petseri linna tantsuõpetaja Olga Sumina. Seejärel said sõna ettejad. Kuulasime Lydia Koidula ja Juhan Liivi loodustuulet ning Puškini, Shakespeare'i ja Senšini poeesia põhjal koostatud luulepõimikut.

Antonio Vivaldi, Franz Schuberti ja Ferenc Liszti poolt loodud kauneid klaveripalu nautisime Jelizaveta Kevakina esituses. Samas esituses kõlas ka Pjotr Tšaikovski tsükkel „Aastaajad“.

Aleksandra Žukova esitas ingliskeelse laulu „The Climb“.

Sügistemaalisesse muusikapaladesse ja -luulesse süvenedes saab küll veendunult öelda, et sügis on värviderohke ja imeilus aastaaeg!

Vally Tamm,

Petseri Keeltgümnaasiumi eesti keele õpetaja

TEKKELUGUSID JÕGEVAMAALT

LAIUSE LOSSIVAREMED

Kerdo Palmiste

Jõgeva Ühisgümnaasiumi 4.B klassist

Ennevanasti elasid kõik karud ja mesilased sõbralikult koos. Karud abistasid mesilasi mesitarude loomisel ja mesilased kogusid hoolega nendesse mett. Kui oma tarbeks enam mett ei kulunud, andsid mesilased ülejäägi karudele, kes seda väga armastasid.

Kord tuli mesilastel hea mõte üheskoos karudega midagi suurt ära teha. Otsustati loss ehitada. Kõige mõistlikum oli see just Laiuse mäe nõlvale teha.

Karud veeretaskid või tassisid müürikivid kohale ja mesilased mätsisid need meega paika. Kõik töötasid ühise eesmärgi nimel ja seepärast sujus ehitustöö tõrgeteta.

Seitsmendal päeval, kui müürid olid juba päris kõrgeks kerkinud, tundsid karud talumatut nälga. Kellelegi lõi pähe mõte hakata kivide vahelt mett limpsima. See oli hetkel tõesti suurepärane võimalus kehakinnitamiseks.

Kui mesikäpad olid päevakese maiustanud, juhtus ootamatu lugu. Lossimüürid varisesid kokku, sest karud olid kogu mee kivide vahelt ära limpsinud!

Kuigi tänapäevani käib karude ja mesilaste vahel vaidlus, kes ikka selles loos süüdlaseks tembeldada, on teada vähemalt tõsiasi, et just niimoodi tekkisid Laiuse lossivaremed.

HEA LINNA VAIM

Annaliis Tenisson

Jõgeva Ühisgümnaasiumi 4. B klassist

See lugu juhtus siis, kui Jõgeval elasid liblikaema Liina ja tema kaks tüdarta Laura ja Leena. Tüdrukutele meeldis teiste liblikatega võidu lennata, neile lehvitada või neid kinni püüda. Tihti tuli liblikalastel naljakas soov hoopis putukatega tuttavaks saada, neid aiamullast otsida või nendega juttu puhuda. Seepärast teadsid Laura ja Leena, et nii liblikad õhus kui ka putukad mullas elavad oma linnakeses Jõgeval õnnelikku elu.

Kahjuks oli see nii ainult hetkeni, kui taimede kuningas Tai oma kassitappudest sõjaväega

Jõgevat ründas. Vähe sellest, et nad soovisid kogu linna oma väärtidega katta – nad peletasid ka peaaegu kõik liblikad Jõgevalt minema ning ajasid putukad mullas närviliseks. Linnas valitses tõeline kaos, sest ka liblikaema Liina ja tema kaks kaunist tüdarta pidid linnast eemal varjupaika paluma..

Ühel päeval ütles ema Liina oma lastele, et on aeg tegutsema hakata. Leena lendas lepatriinu Täpi juurde nõu pidama ja Laura kiirustas herilaste valitseja Herilannaga oma plaanidest rääkima. Herilanna mõtles natuke aega ning kutsus siis kõik linna jäänud putukad kokku. Õige varsti olidki mõned sitikad kohal. Asja hakati arutama. Välja pakuti väga erinevaid variante. Sipelgad tahtsid linna äärde valvemaja ehitada. Põrnikad soovitasid suurt müüri linna kaitseks.

Need olid tõesti head ideed kaitseks kuningas Tai ja tema kassitappudest sõjaväe eest. Siis aga jõudis kohale Laura koos lepatriinu Täpi ja mõnede liblikatega. Nemad olid tulnud hoopis isemoodi mõttele, ja see ettepanek tundus tõesti hea olevat. Nimelt soovisid nad ühiselt Jõgeva linna kuju paigaldada. Just sellise, mis hoiab kõik halva eemale ja tuletab kogu aeg headust meelde. Selle vastu ei saanud ometi kellelgi midagi olla. Ühiste jõududega hakatigi tegutsema. Liblikatütred Laura ja Leena muretsesid koos teiste liblikate, sipelgate ja põrnikatega kivimaterjali, lepatriinu Täpi ja tema sugulased aga ehtasid ning silusid kivikuju. Ootamatult lendasid kohale ka pääsukesed, kes noka vahel savikuulikesi töid ning kivil istuva naeratava mehikese valmis voolisid. Liblikatüdrukud Laura ja Leena mõtlesid talle nime, milleks sai Hea Linna Vaim.

Hiljem teati rääkida, et kassitapud ja nende valitseja Tai kadusid kui tina tuhka teadmata suunas ja koos nendega kadus ka kõik halb.

Liblikapere kolis Jõgevale tagasi, sitikad elasid samuti õnnelikult mullas edasi. Halba pole Jõgeval siiani palju juhtunud ning Hea Linna Vaim valvab linna praegugi.

MISSUGUNE PEAKS OLEMA ÜKS ÕIGE MÄNGUVÄLJAK?

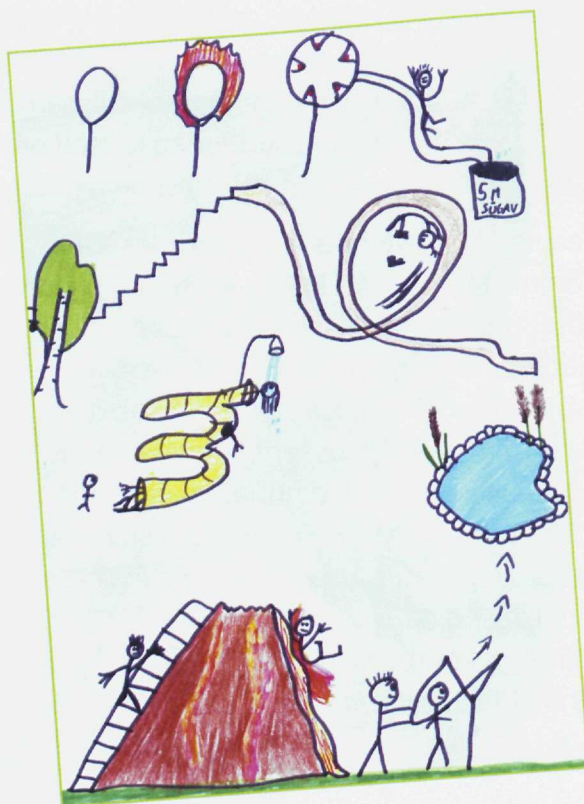
Hanna-Siina Peitai Puurmanist

Reelika Kärbla Vilustest:

Minu kodus oli ka mänguväljak. Väikesena tahtsin väga liumäge, kiike, liivakasti ja väikest majakest. Need on mul nüüdki olemas. Aga ma unistan suurest mänguväljakust, kus oleks igasuguseid põnevaid asju. Seal peaks saama ronida, hüpata, joosta ja kiikuda. Veel tahaksin, et ei peaks seal üksi olema – tahaksin külla kutsuda sõpru, kellega mõnusalt hullata. Mänguväljakul ei tohiks küll kellelgi igav hakata! Tähtis on ka see, et ehitis oleks turvaline. Mänguväljakul peaks olema puhas ja ilus.

Aulike Apalev Kuusalust

Robi Salumets Pärnust:

Minu meelest oleks lahe, kui mänguväljakul oleks hästi, hästi kõrge liumägi – vähemalt 5-korruselise maja kõrgune. Teine liumägi võiks olla vulkaani kujuga. Siis võis seal veel olla selline ragulka nagu Angry Birds' idel, aga nii suur, et üks laps saaks teise lapse sellega tiiki lennutada.

Minu mänguväljaku keskel asub suur kollane toru, mis on kitsas ja vahepeal nagu labürint. Kui sa lõpuks sealt välja saad, siis laseb sulle dušš vett näkku. Kahe puu vahel on selline atraktsioon, kus sa pead käte abil puu otsa jõudma. Sealt saad mööda treppi üles minna ja siis keerdudega liumäest alla lasta.

Kõige toredam on minu mänguväljakul kahur, mis tulistab inimesi välja. See lennutab sind esmalt läbi rõnga, siis läbi tulerõnga ning seejärel läbi okkalise rõnga. Viimaks maandud suures sügavas sooja veega täidetud tünnis.

KRIS & TOMMI Jõulu-Eri

Meie reisiseltskond on jõudnud Lõuna-Ameerikasse just parajal ajal, sest algamas on jõulupühad. Vaatame koos nendega, mismoodi peetakse pühi sealkandis.

Lõuna-Ameerika on valdavalt katoliiklik maa ja enamused jõulutraaditsioone on sel mandril asuvates riikides sarnased. Erinevalt Eestist, kus lapsed saavad oma jõuluringid kätte juba jõuluõhtul, saavad Lõuna-Ameerika lapsed oma kingitused kätte esimesel jõulupühäl.

Väikesed erinevused siiski on. Näiteks jõulutoitudes. Guayanas on traditsiooniliseks jõuluroaks pruunis kastmes lihahautis ja seda süüakse esimese jõulupüha hommikul. Tšiilis on aga jõulutoiduks kanasupp köögiviljadega. Equadori traditsiooniliseks jõuluroaks on lambapraad ahjukartulitega ja magusad pruunid suhkrusaiad. Jõuluõhtul käiakse nagu meilgi kirikus, ent Lõuna-Ameerikas pole jõulud kaugeltki mitte sellised vaiksed pühad nagu meil. Kuna suuremas osas Lõuna-Ameerikast on jõulude ajal suvi, käiakse palju külas ja korraldatakse aiapidusid, kuhu kutsutakse naabreid, sugulasi ja tuttavaid. Lapsed paugutavad paugutitega ja tehakse ilutulestikku. Brasiilias on kombeks pidada romantilisi jõululõkkeõhtuid ookeanikaldal liivarandadel ja käia ujumas. Suvi ju!

SEIKLUSED OOKEANIS JA KESKMAAL

„Käabik:
Ootamatu
teekond“

KINOJUISED

Täiesti märkamatu on jõudnud kätte jõulukuul ning nagu igal aastal, tuleb koolivaheajaks kinno palju head.

Esiteks muidugi üks aasta suuremaid filme pealkirjaga „**Käabik: Ootamatu teekond**“. See on lugu vahvast ja oma eluga igati rahulolevast käabikust nimega Bilbo Paunaste, kes ei oskaks tahtagi midagi muud. Kuni ühel päeval tõmbab vana sõber, võlur Gandalf, ta sellisesse seiklusesse, mida vaene Bilbo poleks osanud näha ka kõige meeletumates unenägudes ega isegi mitte kõrge palavikuga. Nimelt on Gandalf kaasas kolmteist relvastatud päkapikku Mäeluse kuningriigist, kes soovivad Bilbo abi raskel ja ohtude-rikkal retkel, mis neid ees ootab. Retke eesmärk: surmata kuldpunane tulelohe Smaug, kes päkapikud nende kuningriigist välja ajas ning nüüd juba pikka aega tohutu varanduse otsas istub. See seiklus saab olema nii suur, et „**Sõrmuste isanda**“ looja **J.R.R. Tolkieni** raamat „**Käabik ehk sinna ja tagasi**“ täidab kokku lausa kolm filmi – esimene jõuab meie ette **14. det-**

sembril, teine aasta pärast, enne 2013. aasta jõule, ning viimane 2014. aasta juulikuus.

Ent Bilbo pole sugugi ainus seikleja sel jõulukuul. „**Leluloo**“ sünnikodust, **Pixari animatsioonistuudio**st jõuab ekraanile vahva lustilugu „**Kalapoeg Nemo**“, **parima joonisfilmi Oscariga pärjatud tükk**, mis valmis tegelikult juba aastal 2003. Aga nüüd on see valatud 3D-vormi ning lisaks sellele jõuab film esmakordselt Eesti laste ette sulaselges eesti keeles. Lugu ise jutustab murelikust kalaisast nimega Marlin, kelle poeg Nemo ühel heal (või siis mitte just kuigi heal) päeval võrku satub ja kaugele Sydney linna viiakse, kus ta on sunnitud piiritu ookeani asemel toime tulema tillukeses akvaariumis. Aga tema isa ei kavatse oma pojakest hüljata, alustades meeletut reisi ookeani ühest servast teise, kaasas mitte just kõige nutikam kalaplika Dory. Kohtumised kõikvõimalike mereelukatega ja naljakad ning ohtlikud sekeldused näitavad Marlinile, et maailma pole vaja karta, muidu läheb elu nurgas konutades sinust lihtsalt mööda. Memole ja vaatajatele aga näitab see, et maailmas pole midagi tugevamat vanemate armastusest oma lapsukeste vastu, kelle nimel on nad valmis kõige suuremateks eneseületusteks ja kangelastegudeks.

Uuel aastal ootab meid isevärki tegelane nimega **Lammutaja Ralf**. Ta on terve oma elu olnud kurikaelaks ühes mänguautomaadis, aga unistab võimalusest olla kordki kangelane! Kuni ühel päeval... Aga sellest juba järgmisel korral. Kohtumiseni kinos!

Kinokuju

Nimi: Kermo Kukk
 Vanus: 18
 Kool: Värskas Gümnaasium
 Elukoht: Värskas
 Hobi: kitarrimäng

Seekord kohtume noore muusiku Kermoga, kelle suureks hobiks on kitarrimäng.

TEE SEDA, MIDA ARMASTAD!

Räägi natuke oma hobist: kui kaua oled sellega tegelnud, miks sa just selle ala valisid?

Minu hobiks on kitarrimäng, millega tegelen juba kuendat aastat. Esimest nelja aastat ma siiski ei loe õppimiseks ja hobiga tegelemiseks. Viimase aastakese olen õppinud kire ja armastusega kitarrimängu, kuigi ka selles aastakeses on olnud juba vähekeene viitsimatust ja motivatsiooni puudumist. Aga olen sellest üle saanud ja nautinud iga hetke, mil kitarr mul käes on. Mulle meeldib kitarrimäng just sellepärast, et ma õpin seda pilli mängides tundma iseennast – võib arvata, et nii on see iga kunstiliigiga tegeldes. Küllap siis kitarrimäng iseloomustab ka minu loomust

On sul mõni lemmik või iidol ka enda hobiga seoses välja kujunenud?

Lemmik või iidol, hmmm... Neid pole ainult üks, vaid on mitmeid. Kõige suuremateks iidoliteks pean siiski oma õpetajaid, sest nemad on mind suunanud ja õpetanud.

Millist stiili sa kitarril enamasti mängid?

Ma mängin küll enamasti pärimusmuusikat, kuid nautin hea meelega ka kõike muud, mis on hästi valmis tehtud ja kõrvadele serveeritud. Ja üks erinevates stiilides olegi erinevad iidolid. Periooditi tekib erinevaid lemmiklugusid, mida mängin, ja alati ei oskagi öelda, miks just sellest või teisest saab mu lemmik.

On sul ka mõni lemmiklugu, mida armastad mängida?

Mulle meeldib hetkel väga mängida ühte Lääne- Rootsist pärit lugu, mille nimi on „Stefaleiken“ – selles on mõnusad arendavad trioolid. Enne seda oli mu valeldamatu lemmik mängimiseks kindlasti „Unistuste valss“, sest see lugu viis lihtsalt mind teise dimensiooni ja pani mu enda unistused lendama mu peas, mu kätes ja minu ümber. Enne „Unistuste valssi“ oli mu lemmik ansambli Zar repertuaarist pärinev „Taani polka“ – see on kiire ja väga rõõmsa tooniga lugu, mis teeb ka kõige kurvemal hetkel tuju heaks.

On sul ka mõni teine hobi?

Varem oli minu hobiks fotograafia, aga kuna muusika võtab tohutu aja ära, siis vabal hetkel võtan veel vahel harva kaamera kätte ja klõpsan mõne pildi. Teine hobi, mida harrastan tihedamalt, on jalutamine värskes õhus. See teeb mõtted selgeks ja vaimu värskes. Liigutama peab ennast ikka natukene, et endalgi tore oleks. Tulevikus näen ennast kitarriga, aga unistuste täitmiseni on mul endal vaja veel nii mõndagi teha.

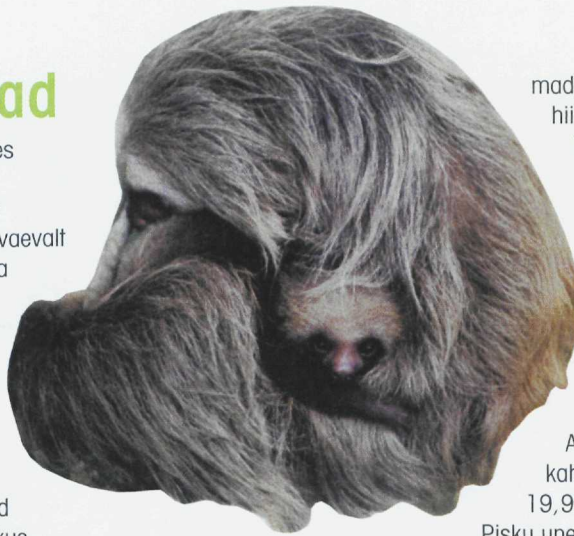
Lõpetuseks...

Ela selle nimel, mida armastad, ja tee armastusega seda, mida armastad. Ära lase kellelgi öelda, et oled kõlbmatu, sest oma ala armastades saab sinust see, kelleks soovid saada!

Usutles Anna-Maria Uulma Saue Gümnaasiumist

Meistermagajad

Koolipäeva hommikul varakult ärgates mõtleb küllap nii mõnigi, et küll oleks mõnus paariks päevaks laiskloomaga kohad ära vahetada – vaevalt et laisklooma emal oleks südant oma lapsukest maksku mis maksab varakult voodist välja ajada. Kuid tegelikult polegi laiskloomad need kõige suuremad unimütsid! Mõne aasta eest püüdsid teadlased kinni kolm laisklooma, paigutasid nende külge uneaega jälgivad seadmed ning lasid jälle vabadesse. Selgus, et looduslikus keskkonnas elavad laiskloomad ei viibi une hõlmas sugugi mitte 14 – 16 tundi, nagu varem arvati, vaid ainult 9, 6 tundi, mis on ainult pooleteise tunni võrra pikem sellest uneaegast, mida soovitatakse inimesele – 8 tundi. Isegi koerad magavad päeva jooksul laiskloo-

madest rohkem – 10 tundi, rääkimata hiirekuningatest, kes põönavad jaakaupa 12 tundi. Kasside suured sugulased – lõvid – magavad veelgi enam: 13, 5 tundi ööpäevas, tiigrite uneaeg on kõrbekuningategi uinakust pikem – 15,8 tundi. Tõelised meisterpõõnajad on aga püütonid: nemad magavad ööpäevas nimelt 18 tundi! Siiski ei saa need roomajad hoobelda magamise maailmameistri tiitliga, sest selle on hõivanud Ameerikas elav pruun nahkhiir, kes veedab kahekümne neljast tunnist magades tervelt 19,9!

Pisku uneaegaga tulevad aga toime kitsed, hobused, elevantid ja kaelkirjakud. Elevantile piisab kolmetunnisest linnu-unest ja kaelkirjak magab veelgi vähem – ainult kaks tundi ööpäevas. Tema pika kaela juures on muidugi raske ka sobivat peapatja leida!

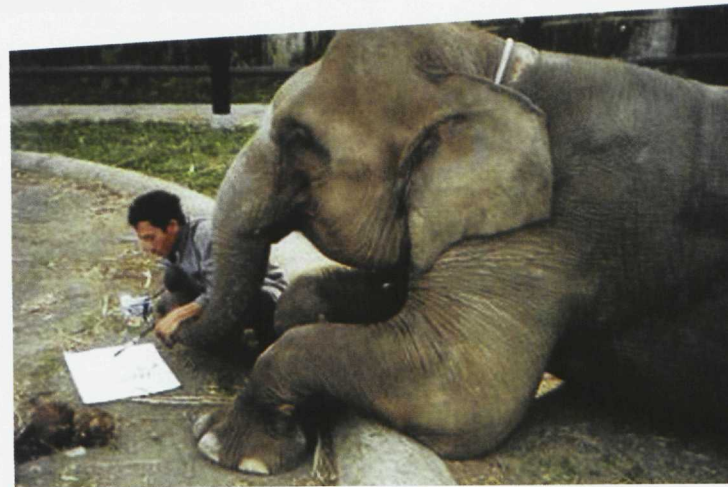
Heal jõuluvanal mitu nime!

Kui meie siin Eestis oleme harjunud jõulumeest kutsuma jõulUVANAKS, siis paljudes maades kannab ta jõululSA nime. Father Christmasi kõrval kasutatavad küll nii ameeriklased, kanadalased kui austraallased aina rohkem Santa Clausi nime, kuid prantslastele on helde vanake ikka Père Noël, hispaanlastele Pap Noel, itaallastele

Babbo Natale ja portugallastele Pai Natal. Soomlased ütlevad kingitooja kohta koguni jõulusokk – joulupukki. Vene lastele toob kingitusi hoopis külmataat: Ded Moroz! Oma tööd aga teevad nad ühtviisi usinasti igal pool – nimi ei riku meest! Jõulumeest ammugi!

Elevandiga jutlema!

Internetiavarustel surfates võib leida videosid kassidest, kes justkui ütlevad „mamma“ ja koertest, kelle haukumisest võib hea tahtmise juures välja lugeda ingliskeelse armuavalduse „I love you!“ Nüüd aga on kõnelevate loomade sekka kerkinud hiigelsuur täht – nimelt elevant nimega **Koshik**, kes aeg-ajalt paneb londiotse suhu ning asub korea keeles südant puistama. Koshik elab Lõuna-Koreas Everlandi loomaaias ning on oma 22 eluaasta jooksul kõrva taha pannud terve rea koreakeelseid sõnu. Elevant oskab öelda: „Tere! Ei! Istu! Pikali! Hea!“ Ka Kasahstani loomaaias on täheldatud, et elevantid oskavad öelda üht-teist nii kasahhi kui ka vene keeles ning võivad imiteerida veoauto häält, kuid asja pole varem kuigi tõsiselt võetud. Koshikuga tegelevad Viini teadlased on aga juba londikandja kõnevõime kohta avaldanud rea tõsisteaduslikke artikleid. Kahjuks on siiski raske välja selgitada, kas Koshik ise ka aru saab, mida ta sõnab.

Planeedil vale nimi!

Oleme kõik harjunud oma planeedi – emakese Maa – nimega. Nagu eestlased, nii tähistavad ka paljud teised rahvad planeedi nime sama sõnaga nagu mullapindagi: venelased ütlevad „Zemlja“, inglased „Earth“, itaallased „Terra“... Tegelikult andsid meie kõigi kauged esivanemad koduplaneedile vale nime: maapinda on siin nimelt märksa vähem kui vett. Ammustel aegadel ei teatud ju sedagi, et meie planeet pole pannkoogi-, vaid kerakujuline, ning muidugi polnud inimestel aimu, et tervelt 71% planeedi pinnast on kaetud veega. Aga üks planeet Vesi oleks ikka meie koduplaneedi jaoks üksjagu vesine nimi küll!

CHICAGO

Vello Salumets

Toetudes USA Billboardi tabeli statistikale, on ansambel **Chicago** pärast Beach Boys'i nii albumite kui ka singlite pingereas kõigi aegade edukaim ja pikaalitem USA *rock*'ibänd. Ansambli kuldajaks oli ajavahemik **1970 – 1980**. Ainuüksi USA-s on tänaseks müüdud üle 38 miljoni Chicago plaadi, mille hulgas 22 kuld-, 18 plaatina- ja 8 topelt-plaatina albumit. Lisaks on Chicago ette näidata 5 Billboardi tippu pääsenud albumit ja 21 TOP 10-sse jõudnud singlit. Kokku on bänd oma 40-aastase tegutsemisaja jooksul jõudnud välja anda 31 albumit.

1967. aastal otsustas viis Chicago DePauli Ülikooli muusikatudengit moodustada puhkpillidega varustatud džäss-*rock*ansambli, mis sai nimeks **The Big Thing**. Nendeks tudengiteks olid saksofonist Walter Parazider (1945), kitarrist ja laulja Terry Kath (1946 - 1978), trummar Danny Seraphine (1948), trombonist James Pankow (1947), trompetist Lee Loughnane (1946) ning

Chicago Roosvelti Ülikoolis õppiv klahvpillimängija ja laulja Robert Lamm (1944). Bassimängijaks ja üheks laulusolistiks kutsuti juba mainekas kohalik muusik Peter Cetera (1944).

Eialgu kaverdati ümbruskonna klubides esinedes tuntud *soul*'ilauljate James Browni ja Wilson Picketti laule, kuid siis loobuti ja noodipaberile hakkasid ilmuma omakirjutatud palad. 1968. aastal kolis ansambel end mäenedžeriks pakkunud James William Guercio soovitusel Los Angelesi, sõlmiti plaadileping Columbia Recordsiga ja bändi uueks nimeks sai **Chicago Transit Authority**. Peagi ilmutas ansambel hulljulge ja preensioonika omanimelise topeltalbumi (üsna harv juhtum *rock*muusika ajaloos, kus kellegi esikalbum koosneb kahest plaadist), mis sisaldas mustanahaliste džässilikku fiilingut, Ladina-Ameerika rütmipillidega vürtsitatud kõlapilti, pikki improvisatsioone ning erinevaid eksperimente, nagu näiteks *feedback*'i ehk ületüüritud

kitarriheli. Kõigis lugudes oli tunda mõjutusi Beatlesist kuni Jimi Hendrixini ja džässist, *soul*'ist ning rütmibluusist jõulise rokini. Chicago tõi kuulajateni hoopis omalaadse muusika, mida hakati nimetama džäss-rock'iks.

Ansambli esikalbumit müüdi üle miljoni eksemplari ja sellele omistati plaatina staatus. Pärast albumi ilmumist lühenes bändi nimi lihtsalt Chicagoks. Tänu esikplaadi menule otsustas Chicago kiiresti välja anda teisegi topeltalbumi „Chicago II”, millest kujunes tõeline läbimurdeteos. Kõige riskantsemaks palaks albumil oli 13-minuti pikkune süit „Ballet For A Girl In Buchannon”, mille autoriks klassikalist muusikat armastanud tromboonimängija James Pankow. Plaadi hitiks aga kujunes Robert Lammi pala „25 or 6 to 4”.

Nüüd olid kõik teed lahti. Chicagolt hakkas igal aastal ilmuma uus album, kus bändi nime taga seisis vaid järjekordne rooma number. Suurem osa lugudest pärinesid Terry Kathi, James Pankowi ja Robert Lammi sulest.

1971. aasta lõpus ilmus müügile neljast plaadist koosnev album „Chicago IV”, mis sisaldas ansambli kontsertülevõtteid nädalapikkusest esinemisest Carnegie Hallis. Chicago oli üks vähestest *rock*'ibändidest, kel õnnestus pärast The Beatlesit sellel laval esineda.

Nüüd ootas ees maailmaturnee, osalemine filmis ja uue plaadimaterjali salvestus. See ilmus 1972 ja erinevalt eelmistest koosnes ainult ühest plaadist. Erinev oli ka muusikaline materjal, millest põhiosa moodustasid lihtsamad ja melodilisemad poplaulukesed. Tulemuseks oli viieks nädalaks Billboardi vallutamine, kahemiljoniline plaadimüük ning hitistaatusesse jõudis Robert Lammi komponeeritud „Saturday in the Park”.

1974 paiskas Chicago müüki oma seitsmenda albumi. Kui siiani oli laulja ja bassimängija Peter Cetera olnud tagasihoidlik komponist, siis sellelt plaadilt võib leida tema kirjutatud pala „Wishing You Were Here”, mida

peetakse üheks kõige kuulsamaks Chicago looks üldse. Salvestusele kaasati sõbrad Carl ja Dennis Wilson ning Alan Jardine ansamblist The Beach Boys. Kahe bändi sõprus kujunes nii tugevaks, et koos otsustati korraldada USA-turnee. Lisajõuna kaasati Brasiilia löökpillimängija Laudir De

Oliveira. Tulemus oli ette arvata – kõik kontserdipaigad olid välja müüdud.

1975. ja 1976. aasta olid Chicago jaoks ülimalt head. Bändi kaheksandat albumit müüdi üle 20 miljoni, kümnes album tunnistati plaatina vääriliseks, singel „If You Leave Me Now” sai Billboardi tippu ja Grammy auhinna. Siis aga algasid tagasilöögid. Bändi ja mänedžer Guercio vahel tekkisid pinged, mis viisid lahkuminekuni. Aga see ei olnud veel kõik. Ühel päeval haavas veidi napsitanud kitarrist Terry Kath kogemata end oma relvast tulistades nii tõsiselt, et suri. Juhtumist muserdatud ansambel palkas tema asemele küll uue kitarristi Donnie Dacuse, kuid see tähendas Chicagole ühe ajastu lõppu ja uue algust.

1978 paisati müügile uus album „Hot Street”, mille ümbrisel ilutses senise kuulsa logo asemel bändi pilt. Albumi avas Terry Katzi mälestuseks komponeeritud „Alive Again”. „Hot Street” oli esimene Chicago album, mis ei pääsenud Billboard TOP 10 hulka. Probleeme hakkas tekkima ka uue materjali valikuga ja uue *sound*'i leidmisega. Müügile jõudnud albumid ei jõudnud isegi enam edetabeli TOP 20 hulka.

1981 liitusid ansambliga laulja Bill Champlin ja Kanada produtsent ning lauluautor David Foster. See tähendas Chicagole uut hingamist. Müügile ilmusid albumid „Chicago 16” ja „Chicago 17”, kus suurem osa lauludest olid pärit David Fosteri ja Peter Cetera sulest. See tähendas ansambli pöördumist lihtsakoeliste popballaadide rajale. 1985 sai Ceteral bänditegemisest isu täis ja ta pühendus soolokarjäärile. Tema asemele võeti bassi mängima ja laulma Jerry Scheff. Järgnesid uued albumid, kontserttuurid ja meeskonnavahetused, kuid algaegade Chicagot see enam ei meenutanud.

Videoklipid:

http://www.youtube.com/watch?v=zs_z_HTOSzU

<http://www.youtube.com/watch?v=e1vIQJqZjb0>

<http://www.youtube.com/watch?v=WmOEwiz5Kxs&feature=related>

<http://www.youtube.com/watch?v=gsuv4HPGNHM&feature=related>

<http://www.youtube.com/watch?v=j1yKMntzMT8>

Ütle üks hea autolapse nimi!

Algus jaanuarinumbri 2011

AUTODEST

Dodge Challenger 2011.

Vennad ja autod

Jüri Trouberg

1915 Dodge Brothers mudel 30-35 universaal auto.

Dodge Brothers tarne veoautod, Salt Lake City, 1920.

Frederick Evansiga, avades tehase, mis hakkas tootma Evans & Dodge'i nimelisi jalgrattaid. Leiutajanutiga Horace mõttes kondimootorite jaoks välja

isevärki kuullaagrid ning äri läks vägagi hästi, kuid vendade soov oli luua midagi suuremat. Niisiis müüsid nad oma osaluse jalgrattatehases maha ning asutasid aastal 1901 oma tehnikööri.

Alguses toodeti seal pliite, kuid peatselt asuti valmistama varuosi autode tarvis. Aasta hiljem sõlmisid vennad Dodge'id lepingu Olds Motor Vehicle Company'ga ning seejärel ka Fordi autotehasega, kellele valmistati edukalt varuosi. Horace Dodge'ist sai kümneks aastaks (1903 – 1913) Fordi ettevõtte asepresident.

Vennad olid sedavõrd töökad ja andekad, et ei soovinud enam teisi kompaniisid teenida, vaid otsustasid ehitada päris oma tehase Michigani osariigis asuvasse Hamtramcki, kus juba 1914 valmis nende esimene auto – neljasilindriline Dodge 30. Esimese maailmasõja ajal valmistasid nad USA sõjaväele veoautosid, 1917 aga valmis nende esimene kaubik. Horace Dodge'i suurimaks uuenduseks peetakse ülenisti terasest valmistatud autokeret – enama jao autode puhul kasutati tollal puitraame.

1920. aastaks olid vennad Dodge'id juba jõudnud ameerika autode müügitabelis teisele kohale. Näis, et edu aina kasvab, kuid siis tuli saatuslik pööre: jaanuaris 1920 haigestus John kopsupõletikku ning suri, ja sama aasta lõpus viis maksa-tsirroos kaasa ka Horace, kelle kohta öeldi, et ta ei saanudki üle armsa venna kaotusest. Ettevõtte pärisid vendade lesed, kes palkasid küll firmat juhtima suurte kogemustega töötaja Frederick Haynesi, kuid juba sama aasta lõpuks oli Dodge osa müügitabelis langenud teiselt kohalt seitsmendale, ning langus jäi kestma...

1928 ostis Dodge'i Chrysler Corporation. 2009. aastal sõlmis Chrysler partnerilepingu Fiatiga ning nüüdseks on Dodge osaks Chrysler Group LLC-st. Praegu müüakse vendadelt Dodge'idelt nime saanud autosid 60 riigis.

1927 Dodge Brothers Seria 124 sedan.

Huvitav on see, et õige milme autofirma sünni juures on oma pead ja käed ühendanud sugulased: Walter Owen Bentley alustas koos oma venna Horace Milneriga, Maserati firmat aitasid Alfieri Maseratili luua koguni kõik ta kuus veljekest, Armand Peugeot'i oli abiks nõbu Eugène.

Samasuguses vennalikus koostöös sündis ka ameeriklaste seas kiiresti populaarsust kogunud Dodge.

Vennad **Horace Elgin Dodge** (1868 – 1920) ja **John Francis Dodge** (1864 – 1920) olid pärit vaesest, kuid töökast perekonnast. Mõlemad olid lapsest peale suured tehnikahuvilised ning turgutasid seda huvi oma isa väikeses tehnikapoes töötades. Poiste sünnilinnast, Michigani osariigis asuvas Niles'ist, kolis perekond aastal 1886 Detroiti, kus Horace ja John löid kampa

DODGE

Barbie

JÕULUVANAD JÄLE TEEL – OLGU AUTOGA VÕI REEL!

Jõuluvanadel on see hea omadus, et nad külastavad kõiki häid lapsi – isegi selliseid, kes ei usu, et jõulumees on olemas! Kingitusi ootavad ju kõik, ja kui pakist koorub just selline nukk, mäng või masin, millest on kaua unistatud, siis on tuba rõõmu täis. Ja pole enam üldse oluline, kas kingitus toodi kohale põhjapötrade või mootorsaaniga või toimetati tuppa hoopis korstna kaudu, nagu mõnel pool on kombeks.

Aga missuguse sõidukiga võiks jõulutaat laste juurde saabuda järgmisel sajandil? Kaheksakümne seitsme aasta pärast saate seda oma silmaga näha, kuid praegu võime sellest üksnes fantaseerida... Pange oma mõtted jõuluvana tulevikusõidukite kohta paberile ja saatke toimetusse enne **5. jaanuari 2013!** Kõige leidlikumate vahel loosime välja kingitusi Rimonne jõulukotist!

PE 1378 2012, 12

TACTIC

Mängeldes
targaks!

Jõuluvahetäeg on pikk ja mõnus puhkuseaeg! Päevase ajal on talvelgi mõnus õues värskes õhus lustida, kuid ka õhtuti ei maksa ennast ainult arvuti ja teleri ette istutada. Siis on just paras aeg oma pere või sõprade seltsis mängida selliseid lauamänge, mis meelelahutuse kõrval pakuvad ka kasulikke teadmisi. Mälumängudest sobib jõuluvahetäega kahtlemata kõige paremini kokku **Saalomoni Memo** – see on ühtaegu hariv kui ka mälu arendav mäng, mis koosneb kolmest tosinast pildipaarist. Kuningas Saalomon oli väga tark ja nõtkes mõtlemisega mees, kellest vestavad paljud piiblilegendid. Kuid legende ja müüte on veel rohkesti ning neid tundes on kergem mõista nii kunsti, kirjandust kui ka ajalugu. Saalomoni Memo mängides tutvume nendega mängitava kergusega!

REKATO

Aga mida põnevat kavatsed Sina teha jõuluvahetäjal? Saada **5. jaanuariks 2013** toimetusse oma jutt või joonistus vaheajaplaanidest ning ära unusta lisamata ka oma aadressi! Parimate vahel loosime välja Saalomoni Memod Rekato! NB! Vaata ikka ka AS Rekato kodulehte: www.rekato.ee